

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts konkurence@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr.14

(Prot.Nr.15, 2.§)

2015.gada 2.aprīlī

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr.2579/14/7.3.2./10

Par SIA „Vides investīcijas” un SIA „ZMK investīcijas” apvienošanos

SATURA RĀDĪTĀJS

I Apvienošanās dalībnieki	2
1. SIA „Vides investīcijas”	2
2. SIA „ZMK investīcijas”	4
II Apvienošanās veids.....	5
III Konkrētie tirgi.....	5
3. Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumi	6
3.1. Atkritumu apsaimniekošanas posmi	6
3.2. Ražošanas un būvniecības atkritumu savākšanas pakalpojums.....	7
3.3. Sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumi	8
3.4. No atkritumiem atdalīto otrreizējo materiālu tirdzniecība.....	11
3.5. Atkritumu sagatavošanas apglabāšanai pakalpojumi	11
4. Nekustamā īpašuma pārvaldīšanas pakalpojums un ēku un teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojums.....	13
5. Vides labiekārtošanas iekārtu tirdzniecība un labiekārtošanas pakalpojums	13
IV Apvienošanās ietekmes izvērtējums.....	13
6. Ražošanas un būvniecības atkritumu savākšanas pakalpojuma tirgus	13
7. Sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumu tirgus.....	14
7.1. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas kārtība.....	19
7.2. Pašvaldību viedoklis	20

7.3. Apsaimniekotāju viedoklis.....	21
7.4. Apvienošanās ietekmes uz tirgu izvērtējums	23
7.5. Ietekme Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģionā.....	28
8. Atkritumu sagatavošanas apglabāšanai pakalpojuma tirgus Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģionā	30
9. No atkritumiem atdalīto otrreizējo materiālu tirdzniecības tirgus	32
10. Nekustamā īpašuma pārvaldīšanas pakalpojuma un ēku un teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojuma tirgus.....	32
11. Vides labiekārtošanas iekārtu tirdzniecība un labiekārtošanas pakalpojumu tirgus	33
V KP secinājumi	33
VI Apvienošanās dalībnieka piedāvātie saistošie noteikumi	35

- 1 Konkurences padome (turpmāk – KP) 02.12.2014. saņēma ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos (turpmāk – Ziņojums), SIA „Vides investīcijas” (turpmāk – VI) iegūstot izšķirošu ietekmi SIA „ZMK investīcijas” (turpmāk – ZMKI) un SIA „Vides pakalpojumu grupa” (turpmāk – VPG).
- 2 No Ziņojuma izriet, ka izpildās Konkurences likuma (turpmāk - KL) 15.panta otrās daļas 1.punkta kritērijs (*apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā ir bijis ne mazāks par 35 572 000 eiro*) un 2.punkta kritērijs (*apvienošanās dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus*), kā rezultātā konkrētā apvienošanās ir paziņojama KP.
- 3 Par pilna Ziņojuma saņemšanas dienu KP noteica 02.12.2014., informējot par to Ziņojuma iesniedzēju. 23.12.2014. KP pieņēma lēmumu par papildu izpētes uzsākšanu lietā Nr.2579/14/7.3.2/10 (turpmāk – Lieta).

Izvērtējot Ziņojumā sniegto un papildu iegūto informāciju, KP

konstatēja:

I APVIENOŠANĀS DALĪBNIKI

1. SIA „Vides investīcijas”

- 4 SIA „Vides investīcijas” ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40103532282, juridiskā adrese Vaļņu iela 5-5, Rīgā, tās galvenie darbības veidi ir konsultēšana komercdarbībā un vadībinībās, uzņēmumu vadīšana.
- 5 99,99% VI pamatkapitāla daļas pastarpināti pieder fiziskai personai G.K.
- 6 G.K., kam ir izšķiroša ietekme VI, ir izšķiroša ietekme arī šādos uzņēmumos:
- 7 AS „TAK investīcijas”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40103799972, tās galvenie darbības veidi ir holdingkompāniju darbība;

- 8 SIA „Kapitāla Investīcijas”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40003926194, tās galvenie darbības veidi ir konsultēšana komercdarbībā un vadībzinībās;
- 9 SIA „Energijas Risinājumi”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40003926211, tās galvenie darbības veidi ir konsultēšana komercdarbībā un vadībzinībās;
- 10 SIA „Investīciju Risinājumi”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.50003733891, tās galvenie darbības veidi ir konsultēšana komercdarbībā un vadībzinībās;
- 11 SIA „Energijas Risinājumi. LV”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.50003544111, tās galvenie darbības veidi ir centrālo biroju darbība;
- 12 SIA „Energijas Risinājumi. RIX”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40003718848, tās galvenie darbības veidi ir holdingkompāniju darbība;
- 13 SIA „Jaunā Fabrika”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40003541541, tās galvenie darbības veidi ir būvniecības projektu izstrādāšana un centrālo biroju darbība;
- 14 AS „Valmieras Enerģija”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.44103016580, tās galvenie darbības veidi ir tvaika piegāde un gaisa kondicionēšana, siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošana un karstā ūdens piegāde;
- 15 SIA „Cēsu siltumtīkli”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40003007848, tās galvenie darbības veidi ir tvaika piegāde un gaisa kondicionēšana, siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošana un karstā ūdens piegāde;
- 16 SIA „Biotransform”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.44103035990, tās galvenie darbības veidi ir būvniecības projektu izstrādāšana;
- 17 SIA „Jaunā Fabrika ESKO”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40103625775, tās galvenie darbības veidi ir inženierdarbības un ar tām saistītās tehniskās konsultācijas, citur neklasificēti profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi, dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība;
- 18 SIA „Vidzemes Esko 1”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40103626944, tās galvenie darbības veidi ir inženierdarbības un ar tām saistītās tehniskās konsultācijas, citur neklasificēti profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi, dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība;
- 19 SIA „CDzP”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.44103029458, tās galvenie darbības veidi ir nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata, sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana;
- 20 SIA „Bioinvest”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40003622698, tās galvenie darbības veidi ir holdingkompāniju darbība;

- 21 SIA „Clean R” (turpmāk – Clean R) ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40003682818, tās galvenie darbības veidi ir atkritumu savākšana (izņemot bīstamos atkritumus), atkritumu apstrāde un izvietošana (izņemot bīstamos atkritumus), nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību uz līguma pamata, uzkopšanas darbības. Clean R grupas apgrozījums 2013.gadā bija 29 milj. EUR. Clean R sniedz dalīti nevākto un dalīti vākto mazgabarīta cieto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus Rīgā, Nīcas, Tērvetes, Kokneses, Ozolnieku, Daugavpils, Inčukalna un Sējas novados. Clean R reģionālās filiāles ierīkotas: Rīgā, Daugavpilī, Rēzeknē, Liepājā. Šobrīd Clean R Latvijā piedāvā šķirot papīru un kartonu, stiklu, EEIA, bīstamos atkritumus, PET un polietilēnu, piedāvā arī komersantiem iespēju šķirot atkritumus atbilstoši Clean R uzstādītajiem dalīto atkritumu šķirošanas konteineriem. Visi dalīti vāktie atkritumi no mājāsaimniecībām nonāk šķirošanas cehā Rīgā;
- 22 SIA „Eko Rija”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40003679466, tās galvenie darbības veidi ir atkritumu savākšana (izņemot bīstamos atkritumus), citu plastmasas izstrādājumu ražošana, čuguna, tērauda un dzelzs sakausējumu ražošana, metāla cisternu, rezervuāru un tilpņu ražošana, ūdens ieguve, attīrīšana un apgāde, citu mājāsaimniecības preču vairumtirdzniecība, metālizstrādājumu cauruļu, apkures iekārtu un to piederumu vairumtirdzniecība;
- 23 SIA „Vidzemes Serviss”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40003568033, tās galvenie darbības veidi ir kravu pārvadājumi pa autoceļiem, atkritumu savākšana;
- 24 SIA „Eko Terra”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40103199483, tās galvenie darbības veidi ir minerālmēslu un slāpekļa savienojumu ražošana, atkritumu savākšana (izņemot bīstamos atkritumus);
- 25 SIA „TAK ieguldījumi”, kas ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40003931833, tās galvenie darbības veidi ir holdingkompāniju darbība, citur neklasificētas finanšu pakalpojumu darbības, izņemot apdrošināšanu un pensiju uzkrāšanu.
- 26 G.K. un visas iepriekš minētās sabiedrības (kopā turpmāk – GK grupa), kurās G.K. ir izšķiroša ietekme, ir uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku KL 1.panta 9.punkta izpratnē.

2. SIA „ZMK investīcijas”

- 27 SIA „ZMK Investīcijas” (turpmāk – ZMKI) ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40103758298, tās galvenie darbības veidi ir konsultēšana komercdarbībā un vadībzinībās, uzņēmumu vadīšana. ZMKI vienīgais dalībnieks, kam tieši pieder 100% ZMKI pamatkapitāla daļas, ir SIA „Zaļā josta” (reģ.Nr.40003600046), juridiskā adrese Mūkusalas iela 41B-8, Rīga;
- 28 SIA „Vides pakalpojumu grupa” (turpmāk – VPG) ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar reģ.Nr.40003244831, tās galvenie darbības veidi ir atkritumu savākšana (izņemot bīstamos atkritumus). VPG vienīgais dalībnieks, kam pieder 100% VPG pamatkapitāla daļas, ir ZMKI. VPG apgrozījums 2013.gadā bija 8,3 milj. EUR. VPG sniedz

dalīti nevākto un dalīti vākto mazgabarīta cieto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus Rīgā, Ķekavas novadā, Stopiņu novadā, Carnikavas novadā, Priekules novadā, Gulbenes novadā un Ērgļu novadā. Šobrīd VPG bāzes ārpus Rīgas darbojas Jūrmalā un Tukumā, kas primāri saistāms ar VPG sniegtajiem teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojumiem. Tāpat ierīkota bāze Gulbenes pilsētā, lai apkalpotu Gulbenes novadu, kur VPG ir ieguvis tiesības apsaimniekot atkritumus. Visi dalīti vāktie atkritumi no mājāsaimniecībām tiek vākti speciālā (atsevišķi no dalīti nevāktajiem sadzīves atkritumiem) maršrutā un nonāk VPG šķirošanas centrā Rīgā, un kurā materiāls tiek šķirts pa frakcijām.

II APVIEŅOŠANĀS VEIDS

- 29 Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai apvienošanās rezultātā GK grupā ietilpstošā VI iegūs 100% ZMKI kapitāla daļu no SIA „Zaļā josta” un līdz ar to arī izšķirošu ietekmi pār ZMKI un VPG.
- 30 Starp VI un SIA „Zaļā josta” 04.11.2014. noslēgts Nodomu protokols, kurā norādīts, ka (*).
- 31 Saskaņā ar KL 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto „tirgus dalībnieku apvienošanās ir (...) tāds stāvoklis, kad viena vai vairākas fiziskās personas, kurām jau ir izšķiroša ietekme pār vienu vai vairākiem tirgus dalībniekiem, vai viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst (...) tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem”.
- 32 Ņemot vērā minēto, konkrētā apvienošanās ir uzskatāma par apvienošanos KL 15.panta pirmās daļas 3.punkta izpratnē, vienam tirgus dalībniekam iegūstot tiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku.

III KONKRĒTIE TIRGI

- 33 Saskaņā ar KL 1.panta 5.punktā noteikto „konkrētās preces tirgus – noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības”. Saskaņā ar KL 1.panta 3.punktu „konkrētais ģeogrāfiskais tirgus – ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām”.
- 34 Saskaņā ar Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr.800 “Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos” 2.1. un 2.2.apakšpunktu: „ietekmētais tirgus ir:
- konkrētais tirgus, kurā darbojas apvienošanā iesaistītie tirgus dalībnieki;
 - ar konkrēto tirgu, kurā darbojas viens no apvienošanā iesaistītiem tirgus dalībniekiem, vertikāli saistīts tirgus, kurā darbojas cits apvienošanā iesaistīts tirgus dalībnieks.”
- 35 Saskaņā ar Ziņojumā norādīto informāciju par GK grupas uzņēmumu un ZMKI un ar to saistīto uzņēmumu darbības veidiem secināms, ka apvienošanā iesaistītie tirgus dalībnieki darbojas gan vairākos atšķirīgos uzņēmējdarbības sektoros, gan sektoros, kuros tie darbojas kā

konkurenti, to darbībām pārklājoties, gan saistītos tirgos. Apvienošanās rezultātā ietekmētie tirgi:

- 1) cieto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā. Pēc apvienošanās plānots atsevišķā uzņēmumā integrēt atkritumu apsaimniekošanas komercdarbību, nodrošinot kvalitatīvāku pakalpojumu vēl plašākā teritorijā,
- 2) ražošanas atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā,
- 3) no atkritumiem atdalīto otrreizējo materiālu tirdzniecības pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā,
- 4) atkritumu sagatavošanas apglabāšanai pakalpojuma tirgus, kas ir saistīts ar atkritumu savākšanas tirgu, ņemot vērā, ka VPG 24.10.2013. noslēdza līgumu ar SIA „Getliņi EKO” par iepriekš nešķirotu cieto sadzīves atkritumu šķirošanas rūpnīcas būvniecību. Pēc apvienošanās paredzēts saglabāt VPG kā tiesību subjektu, kurš realizēs iepriekš minēto līgumu,
- 5) ēku un teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojumu sniegšana, ko nodrošina gan GK grupa, gan VPG, kas saistīta ar GK grupā iesaistīto uzņēmumu (SIA “Vidzemes Esko 1”, SIA “CDzP”) sniegto nekustamā īpašuma pārvaldīšanas un apsaimniekošanas pakalpojumu. Pēc apvienošanās plānots atsevišķā GK grupas uzņēmumā izdalīt telpu un teritorijas uzkopšanas pakalpojumu, apvienojot Clean R un VPG zināšanas, darbiniekus un klientu bāzi,
- 6) sadzīves atkritumu konteineru tirdzniecības pakalpojums un vides labiekārtošanas pakalpojums, ko sniedz VPG un kas ir saistīts ar Clean R vides labiekārtošanas produktu, t.sk. sadzīves atkritumu konteineru, tirdzniecību.

3. Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumi

- 36 Atkritumi ir jebkurš priekšmets vai viela, no kuras tās valdītājs atbrīvojas, ir nolēmis vai spiests atbrīvoties. Atkritumi tiek iedalīti sadzīves, bīstamos un ražošanas atkritumos.¹
- 37 Atbilstoši AAL 19.panta pirmajai daļai ir aizliegts sajaukt dažāda veida bīstamos atkritumus, kā arī sajaukt bīstamos atkritumus ar sadzīves atkritumiem vai ražošanas atkritumiem.
- 38 Bīstamie atkritumi ir, piemēram, ķīmisko produktu atlikumi un citas vielas Ministru kabineta 19.04.2011. noteikumu Nr.302 „Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus” izpratnē. To savākšanai ir noteikts atsevišķs regulējums, to savākšanā tiek izmantota speciāla no citu atkritumu savākšanas atšķirīga tehnika un iekārtas, tādēļ no atkritumu radītāja viedokļa bīstamo atkritumu savākšanas pakalpojums neaizvieto ražošanas un sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumu. Turpmāk šajā lēmumā KP neapskata bīstamos atkritumus.

3.1. Atkritumu apsaimniekošanas posmi

- 39 Saskaņā ar normatīvajā regulējumā noteikto atkritumu apsaimniekošana ir atkritumu savākšana, uzglabāšana, pārvadāšana, reģenerācija un apglabāšana (tai skaitā sadedzināšana

¹ Atkritumu apsaimniekošanas likuma (turpmāk – AAL) 1.panta 3.punkts, 2.punkts, 4.punkts

sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtās), šo darbību pārraudzība, atkritumu apglabāšanas vietu aprūpe pēc to slēgšanas, kā arī tirdzniecība ar atkritumiem un starpniecība atkritumu apsaimniekošanā.²

- 40 Atkritumu savākšana ir atkritumu vākšana, arī atkritumu iepriekšēja šķirošana un glabāšana, lai tos nogādātu uz atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām vai tādām iekārtām, kurās tiek veikta atkritumu sagatavošana reģenerācijai vai apglabāšanai. Pēc sadzīves vai ražošanas atkritumu savākšanas pats atkritumu savācējs var, piemēram, nodot tos apglabāšanai nešķirotus poligona operatoram, šķirot atkritumus un apglabājamo daļu nodot apglabāšanai, bet otrreizēji izmantojamus materiālus pārdot komersantiem, kas tos izmanto jaunu preču vai enerģijas ražošanā.
- 41 Ņemot vērā iepriekšminēto un ievērojot apvienošanās rezultātā ietekmētos atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus, izvērtējams sadzīves un ražošanas atkritumu savākšanas pakalpojumu tirgus, no atkritumiem atdalīto otrreizējo materiālu tirdzniecības tirgus un atkritumu sagatavošanas apglabāšanai pakalpojuma tirgus, kas nav savstarpēji aizvietojami.

3.2. Ražošanas un būvniecības atkritumu savākšanas pakalpojums

- 42 Ražošanas atkritumi ir atkritumi, kas radušies ražošanas procesā vai būvniecībā. Ražošanas atkritumi ir, piemēram, dažādi metāli, plastmasas atkritumi (izņemot iepakojumu). Būvniecības atkritumi ir, piemēram, būvgruži pēc mājas nojaukšanas – logu rāmji, durvis, santehnika, ģipškartons, betons, ķieģeļi, siltumizolācijas materiāli, metāls u.c.
- 43 Ražošanas un būvniecības atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs patstāvīgi var nogādāt atkritumus speciāli aprīkotās savākšanas vietās vai slēgt līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju par ražošanas un būvniecības atkritumu apsaimniekošanu. Ražošanas un būvniecības atkritumu radītājs var brīvi izvēlēties atkritumu apsaimniekotāju. Normatīvais regulējums neierobežo teritoriju, kurā apsaimniekotājs ir tiesīgs savākt ražošanas un būvniecības atkritumus. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā būvniecības atkritumu radītājs vai apsaimniekotājs nodrošina radīto vai apsaimniekoto būvniecības atkritumu un to pārvadājumu uzskaiti.³
- 44 Ražošanas un būvniecības atkritumi nav piemēroti ievietošanai sadzīves atkritumu savākšanai paredzētos konteineros. Būvniecības un ražošanas atkritumu savākšana notiek, izmantojot augstas kravnesības (~ 7–30 m³) konteinerus, kurus pārvadā ar specializētu transportu.

² Savākšana – atkritumu vākšana, arī atkritumu iepriekšēja šķirošana un glabāšana, lai tos nogādātu uz atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām vai tādām iekārtām, kurās tiek veikta atkritumu sagatavošana reģenerācijai vai apglabāšanai (AAL 1.panta 8.punkts),

Uzglabāšana – atkritumu glabāšana tam speciāli piemērotās un aprīkotās vietās to turpmākai reģenerācijai vai apglabāšanai [izņemot īslaicīgu uzglabāšanu (mazāk par trim mēnešiem) to rašanās, šķirošanas un savākšanas vietās daudzumos, kas nerada kaitējumu videi vai draudus cilvēku veselībai (AAL 1.panta 12.punkts),

Reģenerācija – jebkura darbība, kuras galvenais rezultāts ir atkritumu lietderīga izmantošana ražošanas procesos vai tautsaimniecībā, aizstājot ar tiem citus materiālus, kuri būtu izmantoti attiecīgajai darbībai, vai atkritumu sagatavošana šādai izmantošanai (AAL 1.panta 13.punkts),

Apglabāšana – jebkura cita ar atkritumiem veikta darbība, kas nav uzskatāma par atkritumu reģenerāciju, arī tad, ja šīs darbības sekundārais rezultāts ir vielu vai enerģijas iegūšana (AAL 1.panta 17.punkts).

³ AAL 17.panta pirmās daļas 3.punkts, devītā daļa

Būvniecības un ražošanas atkritumi tiek savākti, aizvesti uz šķirošanas laukumu, atlasot tos atkritumus, kas piemēroti otrreizējai pārstrādei, atlikušos būvniecības un ražošanas atkritumus nogādā atkritumu apglabāšanas poligonā.

- 45 Atbrīvošanās no ražošanas un būvniecības atkritumiem un to savākšanai normatīvajā regulējumā ir noteikta īpaša kārtība, tādēļ atkritumu radītājiem nepastāv cita likumīga veida kā atbrīvoties no tiem, piemēram, no ražošanas un būvniecības atkritumiem nevar atbrīvoties sadzīves atkritumu savākšanas tīklā. Ražošanas un būvniecības atkritumu savākšanai ir nepieciešama speciāla tehnika un konteineri. Tādēļ ražošanas un būvniecības atkritumu savākšanas pakalpojums nav aizvietojams ar cita veida atkritumu savākšanas pakalpojumu.
- 46 Izvērtējot atkritumu apsaimniekotāju sniegto informāciju⁴ secināms, ka ražošanas un būvniecības atkritumu savākšanas pakalpojuma tirgus ģeogrāfiskā teritorija ir atkarīga no attāluma no apsaimniekotāja bāzes vietas (kas parasti saistīta arī ar pašvaldības teritoriju, kurā tas sniedz sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumu) līdz atkritumu savākšanas vietai. Proti, liela atkritumu transportēšanas attāluma gadījumā pieaugot pakalpojuma izmaksām, tarifs var nebūt konkurētspējīgs ar tuvāk esošajiem atkritumu apsaimniekotājiem. Vienlaicīgi secināms, ka ģeogrāfiski ražošanas un būvniecības atkritumu savākšanas pakalpojuma tirgus ir plašāks par vienas pašvaldības teritoriju, tomēr tas nav visa Latvijas teritorija.
- 47 Ņemot vērā, ka KP nesaskata negatīvu ietekmi uz konkurenci ražošanas un būvniecības atkritumu savākšanas tirgū šaurākos tirgos nekā Latvijas teritorija, KP konkrētā tirgus definīciju atstāj atvērtu.

3.3. Sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumi

- 48 Sadzīves atkritumi ir mājtsaimniecībā, tirdzniecībā, pakalpojumu sniegšanas procesā vai citur radušies atkritumi, ja tie īpašību ziņā ir pielīdzināmi mājtsaimniecībās radītajiem atkritumiem.⁵ Mājtsaimniecību radītie atkritumi var būt mazgabarīta, piemēram, pārtikas atlikumi, izlietotais iepakojums, u.c. kā arī lielgabarīta, piemēram, mēbeles u.c. Sadzīves atkritumus var iedalīt arī dalītajos, kas ir atkritumu radītāja šķiroti atkritumi, un nedalītajos, kas nav šķiroti.
- 49 Saskaņā ar normatīvajā regulējumā noteikto pašvaldības organizē sadzīves atkritumu apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem⁶, publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izvēloties atkritumu apsaimniekotāju, kurš veiks sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā.⁷ Pašvaldības, savstarpēji vienojoties, var noteikt kopīgu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonu, kurā ietilpst vairāku viena atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldību administratīvās teritorijas⁸.

⁴ Piemēram, SIA „Jumis” 21.01.2015. vēstule Nr.3-3/6, SIA „Kuldīgas komunālie pakalpojumi” 26.01.2015. Nr.01-06/60, SIA „Jelgavas komunālie pakalpojumi” 03.02.2015. vēstule Nr.01-09/11

⁵ AAL 1.panta 3.punkts

⁶ AAL 8.panta pirmā daļa

⁷ AAL 18.panta pirmā daļa

⁸ AAL 18.panta trešā daļa

- 50 Pašvaldība slēdz līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju par sadzīves atkritumu savākšanu.⁹ Normatīvajā regulējumā ir noteikts, ka sadzīves atkritumu apsaimniekotājam, ko pašvaldība ir izvēlējusies, ir jānodrošina dalīti un nedalīti vāktu sadzīves atkritumu (t.sk. sadzīvē radušos lieligabārīta atkritumu)¹⁰ savākšana, pārvadāšana, pārkraušana un uzglabāšana.¹¹
- 51 Pašvaldību kompetencē ir noteikt maksu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ietverot tajā maksu par nedalīti vāktu un dalīti vāktu sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, uzglabāšanu, dalītās atkritumu savākšanas, šķirošanas un infrastruktūras objektu uzturēšanu.

Lielgabārīta un mazgabārīta atkritumu savākšana

- 52 Mazgabārīta sadzīves atkritumus savāc speciālos pie dzīvojamām mājām izvietotos konteineros, kurus iztukšo vai savāc ar speciālām sadzīves atkritumu savākšanas automašīnām. Atbilstoši Ziņojumā norādītajai informācijai atsevišķi tiek izdalīti trīs veidu maršruti: sadzīves atkritumu savākšana, pārtikas un bioloģisko atkritumu savākšana un dalīti vāktu atkritumu savākšana no iedzīvotājiem.
- 53 Ziņojumā ir norādīts, ka lieligabārīta sadzīves atkritumus savāc, galvenokārt izmantojot augstas kravnesības (~ 7–30 m³) konteinerus, kurus pārvadā ar specializēta transporta palīdzību. Lielgabārīta sadzīves atkritumus var izvest ar tādiem pašiem konteineriem, kādus lieto ražošanas atkritumu izvešanai.

Dalīto un nedalīto atkritumu savākšana

- 54 Atkritumu dalītā savākšanā atsevišķi nodala atkritumus pēc to veida un īpašībām, lai veicinātu atkritumu sagatavošanu reģenerācijai vai apglabāšanai, kā arī reģenerāciju vai apglabāšanu¹². Tādējādi tiek samazināts poligonos apglabājamo atkritumu daudzums.
- 55 Atbilstoši Ziņojumā norādītajam šķīroto atkritumu daudzums ir būtiski mazāks par nešķīrotajiem atkritumiem, tādēļ šķīroto atkritumu savākšana bieži vien ir pakārtota nešķīroto atkritumu apsaimniekošanai. Kā norādīts Ziņojumā, neatkarīgi no iepriekšminētā, ienākumi no dalīti vāktu atkritumu apsaimniekošanas ir augstāki, salīdzinot ar nedalīti vāktiem atkritumiem, jo tie satur lielāku daļu otrreizējai izmantošanai derīgos materiālus, kurus pēc šķirošanas var pārdot, piemēram, pārstrādes uzņēmumiem, samazinot kopējo atkritumu daudzumu, kas nododams apglabāšanai poligonos. Līdz ar to atkritumu apsaimniekotāji ir finansiāli ieinteresēti veicināt atkritumu savākšanu dalītā veidā.
- 56 Dalīti vāktu atkritumu un nedalīti vāktu sadzīves atkritumu savākšanas process atšķiras. Atšķirībā no nedalīti vāktu atkritumu savākšanas, dalīti vāktajiem atkritumiem nepieciešams nodrošināt konteineru katram atkritumu veidam. Šķīroto atkritumu savākšana noris atsevišķā maršrutā, proti, nedalīti vāktie atkritumi tiek savākti atsevišķi no dalīti vāktajiem atkritumiem.

⁹ AAL 18.panta sestā daļa

¹⁰ Sk., piemēram, Daugavpils pilsētas domes 27.03.2014. saistošos noteikumus Nr.16 „Atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Daugavpils pilsētas teritorijā”

¹¹ AAL 20.panta ceturrtā daļa

¹² AAL 1.panta 9.punkts

- 57 Atbilstoši Ziņojumā norādītajam dalīti vāktie sadzīves atkritumi tiek nogādāti šķirošanas rūpnīcās, lai uz šķirošanas līnijas tos pāršķirotu. Savācot dalīti vāktos atkritumus, atsevišķi tiek pārvadāts stikls, bet kartons, PET, plēve un tipogrāfijas materiāli tiek savākti kopā un nogādāti šķirošanas cehā. Atlikušo atdalīto materiālu, kas nepieder nevienam no minētajiem materiālu veidiem, nogādā uz poligonu apglabāšanai.
- 58 Saskaņā ar Ziņojumā norādīto gan dalīti vākto, gan dalīti nevākto atkritumu savākšanā tiek izmantota viena un tā pati tehnika, atšķiras tikai reisi (maršruti), kuros katrs no minētajiem atkritumu veidiem tiek savākts.

Konkrētās preces tirgus

- 59 Neatkarīgi no tā, ka mazgabarīta un lielgabarīta vai šķirotu un nešķirotu atkritumu savākšana ir atšķirīga (kādēļ sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumi var tikt iedalīti segmentos), esošā normatīvā regulējuma ietvaros no pašvaldības kā pasūtītāja viedokļa gan mazgabarīta, gan lielgabarīta, gan šķirotu, gan nešķirotu sadzīves atkritumu savākšana ir uzskatāma par vienu pakalpojumu, jo pašvaldībai ir pienākums nodrošināt iespēju pašvaldības iedzīvotājiem un uzņēmumiem atbrīvoties no visiem sadzīves atkritumu veidiem. Tāpat pašvaldības visu sadzīves atkritumu veidu savākšanas pakalpojumu pieprasa no viena atkritumu savākšanas pakalpojuma sniedzēja. Tādēļ konkrētās apvienošanās izvērtēšanai KP visu sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumus definē par vienu konkrētās preces tirgu.
- 60 Ņemot vērā, ka sadzīves atkritumu pakalpojumu sniedz un saņem pašvaldības noteiktajā kārtībā (ka sadzīves atkritumu savākšanai, galvenokārt, nepieciešama cita tehnika un iekārtas), to savākšana nav aizvietoājama ar citiem pakalpojumiem un definējama kā viens konkrētās preces tirgus.

Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus

- 61 Kad pašvaldība ir izvēlējusies pakalpojumu sniedzēju, konkurence sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tirgū konkrētās pašvaldības administratīvajā teritorijā nenotiek konkursa rezultātā noslēgtā līguma darbības laikā (3–5 gadi, ja līgums slēgts, ievērojot publiskā iepirkuma nosacījumus, nepārsniedz 20 gadus – ja līgums slēgts privātās publiskās partnerības ietvaros).
- 62 Atbilstoši Ziņojumā norādītajam Clean R sadzīves atkritumu savākšanas reģionālās bāzes ierīko pēc nepieciešamības, ņemot vērā nedēļā paredzēto maršrutu skaitu un attālumu no galvenās bāzes Rīgā. Ja maršrutu skaits ir neliels, tad atsevišķa bāze reģionā netiek uzturēta, ja reģiona attālums no Rīgas pārsniedz 100 km un maršrutu biežums ir 2x nedēļā un vairāk, tad parasti tiek ierīkota attiecīga bāzes vieta uz līguma darbības laiku. Līdzīgi arī VPG ierīko sadzīves atkritumu savākšanas reģionālās bāzes, ņemot vērā nedēļā paredzēto maršrutu skaitu un attālumu no galvenās bāzes Rīgā. Ziņojumā norādīts, ka reģionālu bāzu ierīkošana nav sarežģīta, nav dārga un nav arī sarežģīti atrast piemērotas vietas to ierīkošanai.
- 63 Neatkarīgi no tā, ka sadzīves atkritumu savākšanu visā Latvijā nav racionāli veikt no vienas komersanta bāzes, nav saskatāmi būtiski šķēršļi izveidot reģionālu bāzi pakalpojumu sniegšanai uz līguma darbības laiku. Sadzīves atkritumu pakalpojumu sniedzēji konkurē tikai

iepirkumā un, iegūstot ilgtermiņa ekskluzīvas tiesības nodrošināt atkritumu savākšanu, samazina ieguldījumu zaudēšanas risku. To, ka nepastāv būtiski šķēršļi nodrošināt sadzīves atkritumu savākšanu dažādos Latvijas novados, apliecina apsaimniekotāju darbība dažādu novadu teritorijās visā Latvijā¹³. Tādēļ ģeogrāfiski sadzīves atkritumu pakalpojuma tirgus no pašvaldības un atkritumu pakalpojumu sniedzēja viedokļa ir visa Latvijas teritorija.

3.4. No atkritumiem atdalīto otrreizējo materiālu tirdzniecība

- 64 Atbilstoši izejmateriāla veidam un īpašībām (stikls, papīrs, kartons, metāls, plastmasa u.c.) sašķīroti atkritumi kļūst par otrreizējiem materiāliem jaunu preču ražošanai. Komersanti, kuru rīcībā ir otrreizējie materiāli, tos (kā jebkuru citu tirgū esošu preci) var pārdot citiem komersantiem, t.sk. starpniekiem, kas nodarbojas ar otrreizējo materiālu tirdzniecību, un atbilstošo materiālu pārstrādes rūpnīcām.
- 65 Minētājā tirgū var darboties jebkurš komersants (t.sk. atkritumu savācēji, poligonu apsaimniekotāji¹⁴), kura rīcībā ir no atkritumiem atdalītie otrreizējie materiāli.
- 66 Atbilstoši Ziņojumā norādītajam konkrētais ģeogrāfiskais tirgus varētu būt plašāks nekā Latvijas ģeogrāfiskā teritorija. Kā norādīts Ziņojumā no atkritumiem atdalītie otrreizējie materiāli tiek nogādāti sadarbības partneriem (t.sk. pārstrādes rūpnīcām) ne tikai Latvijā, bet arī Lietuvā un uz trešajām valstīm.
- 67 Ņemot vērā, ka apvienošanās rezultātā nav saskatāma būtiska ietekme uz konkurenci no atkritumiem atdalīto otrreizējo materiālu tirdzniecības pakalpojumu tirgū (skatīt 155.rindkopu), KP konkrētā tirgus definīciju atstāj atvērtu.

3.5. Atkritumu sagatavošanas apglabāšanai pakalpojumi

- 68 Latvijas teritorijā ir 10 sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģioni, un katrā reģionā ir viens (Zemgales atkritumu apsaimniekošanas reģionā – divi) sadzīves atkritumu apsaimniekošanas poligons, kurā nogādājami un apglabājami attiecīgajā reģionā savāktie sadzīves atkritumi.
- 69 Sadzīves atkritumu poligona īpašniekam vai apsaimniekotājam ir jānodrošina, ka attiecīgajā poligonā sadzīves vai ražošanas atkritumi tiek sagatavoti apglabāšanai vai tiek pieņemti apglabāšanai sagatavoti atkritumi, ja attiecīgajā poligonā netiek veikta sadzīves atkritumu sagatavošana apglabāšanai. Atkritumu sagatavošana apglabāšanai ir reģenerējama vai kompostējama atkritumu, kā arī sadzīvē radušos bīstamo atkritumu atdalīšana pirms to apglabāšanas atkritumu poligonā. Nešķīrotos sadzīves atkritumus pirms apglabāšanas sadzīves atkritumu poligonā nepieciešams sagatavot apglabāšanai – apstrādāt (sašķīrot) poligonā saņemto nešķīroto sadzīves atkritumu apjomu, to sadalot atkarībā no atkritumu veida un tālākās „izmantošanas” veida: piemēram, pēc šķirošanas bīstamie atkritumi ir jānogādā

¹³ Piemēram, Ziņojumā sniegtā informācija, ka Clean R šobrīd pakalpojumus sniedz Rīgas pilsētā, Nīcas, Tērvetes, Kokneses, Ozolnieku, Daugavpils, Inčukalna un Sējas novados, bet VPG – Rīgas pilsētā, Ķekavas, Stopiņu, Carnikavas, Priekules, Gulbenes, Ērgļu novadā. Minētie novadi atrodas dažādos sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģionos

¹⁴ Piemēram, Ziņojumā sniegtā informācija, SIA „Vidusdaugavas SPAAO” 08.01.2015. vēstule Nr.1-5/3/1-6, SIA „ZAAO” 09.01.2015. vēstule Nr.1-25/4, SIA „Zemgales EKO” 14.01.2015. vēstule Nr.1-9.2/5

bīstamo atkritumu apsaimniekotājam, kas saņēmis atbilstošu atļauju konkrētā bīstamo atkritumu veida apsaimniekošanai; izlietotais iepakojums (papīrs, metāls, stikls, plastmasa) – apsaimniekotājiem, kas nodarbojas ar attiecīgā atkritumu veida pārstrādi; bioloģiskos atkritumus – kompostēšanai sadzīves atkritumu poligonā vai citā vietā, kas speciāli paredzēta bioloģisko atkritumu kompostēšanai utt.

- 70 Pēc sadzīves atkritumu sagatavošanas apglabāšanai darbību veikšanas apglabāšanai poligonā tiek nodota tikai tā sadzīves atkritumu daļa, kas nav izmantojama tālākai pārstrādei, t.sk. kurināmā ražošanai. Sadzīves atkritumu sagatavošana apglabāšanai ir jāveic pēc atkritumu savākšanas un pirms atkritumu apglabāšanas, un to var sniegt komersanti, kuru rīcībā ir atbilstošas iekārtas, kurās var veikt nešķirotu sadzīves atkritumu sašķirošanu pēc to veidiem. Poligonu apsaimniekotājiem ir pienākums apglabāt tikai apglabāšanai sagatavotus atkritumus, tāpēc pieprasījumu pēc minētā pakalpojuma veido poligonu apsaimniekotāji, ja sagatavošanu apglabāšanai neveic poligona apsaimniekotājs poligona teritorijā.
- 71 Ne no pieprasījuma, ne no piedāvājuma puses atkritumu sagatavošanas apglabāšanai pakalpojums nav aizvietojams ar kādu citu pakalpojumu.
- 72 Saskaņā ar normatīvajā regulējumā noteikto, to pašvaldību administratīvajās teritorijās, kuras atrodas attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā, radītos sadzīves atkritumus apglabā tikai attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona sadzīves atkritumu poligonā vai nodod tos attiecīgajās pārkraušanas stacijās¹⁵. Pašvaldība slēdz līgumu ar šā poligona apsaimniekotāju par tās administratīvajā teritorijā savāktu sadzīves atkritumu apglabāšanu¹⁶.
- 73 Tādējādi nešķirotie sadzīves atkritumi, kas savākti konkrēta sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģiona ietvaros (tajā ietilpstošo pašvaldību teritorijās) ir apglabājami tikai attiecīgā reģiona poligonā, kura teritorijā var tikt veikta sagatavošana apglabāšanai.
- 74 Normatīvais regulējums paredz, ka sagatavošanu apglabāšanai var veikt arī ārpus poligona teritorijas, tomēr Lietā esošā informācija liecina, ka sadzīves atkritumu sagatavošana apglabāšanai šobrīd tiek veikta poligonu teritorijās, piemēram, Ziemeļvidzemes sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģiona poligona teritorijā, Ventspils sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģiona poligona teritorijā un viena no Zemgales reģiona sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģionā esošo poligonu teritorijām.
- 75 Atkritumu sagatavošanas apglabāšanai tirgus ir uzskatāms par reģionālu, atbilstoši sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģiona teritorijai.

¹⁵ Atkritumu poligona pārkraušanas stacija ir uz atkritumu poligona infrastruktūru attiecināta pārkraušanas stacija, kurā atkritumu poligona īpašnieks vai apsaimniekotājs pieņem attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā savāktos atkritumus, lai tos nogādātu apglabāšanai atkritumu poligonā vai sagatavotu apglabāšanai (AAL 41.panta pirmā prim daļa)

¹⁶ AAL 21.panta pirmā daļa

4. Nekustamā īpašuma pārvaldīšanas pakalpojums un ēku un teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojums

- 76 Nekustamā īpašuma pārvaldīšana ir māju apsaimniekošana uz īpašnieku pilnvarojuma pamata. Pārvaldnieka pienākumos ietilpst visi ar mājas uzturēšanu saistītie pakalpojumi, tai skaitā, ēku un teritoriju uzkopšana.
- 77 Ēku un teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojumu var piedāvāt gan kā kompleksu pakalpojumu, gan katru pakalpojumu (ēku tīrīšana un uzkopšana, teritoriju tīrīšana un uzkopšana) atsevišķi, savukārt katrs no minētajiem pakalpojumiem var sastāvēt no virknes atsevišķiem pakalpojumiem, kurus klients var izvēlēties atkarībā no nepieciešamības.
- 78 Par ēku tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojumiem uzskatāmi: logu mazgāšana, grīdu ģenerālā tīrīšana, mīksto grīdas segumu tīrīšana, ēku fasāžu mazgāšana, grīdu vaskošana un impregnēšana, tīrīšana pēc remontdarbiem, mīksto mēbeļu tīrīšana u.c. Par teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojumiem uzskatāmi: teritoriju uzturēšana, dārznieka pakalpojumi, zāles pļaušana, sniega tīrīšana, vides iekārtošana u.c. Daļai no šiem pakalpojumiem raksturīga sezonālitate, turpretī ēku uzturēšanas un tīrīšanas pakalpojumi pamatā nav sezonāla rakstura. Ēku un teritoriju uzturēšanai un tīrīšanai izmanto atšķirīgu tehniku, inventāru, tīrīšanas un uzkopšanas līdzekļus.
- 79 Komersanti, kas sniedz minētos pakalpojumus, piedāvā šos pakalpojumus gan kā ikdienā veicamus (pastāvīgus), gan arī kā vienreizēju pakalpojumu atkarībā no klienta vajadzības.
- 80 Ņemot vērā, ka nav saskatāma būtiska ietekme uz konkurenci attiecīgajos tirgos (skatīt 159.rindkopu), KP konkrēto tirgu definīcijas atstāj atvērtas.

5. Vides labiekārtošanas iekārtu tirdzniecība un labiekārtošanas pakalpojums

- 81 Vides labiekārtošanas produktu tirdzniecība ietver dažāda veida atkritumu konteineru, dažādu labiekārtošanas preču (soliņu, velosipēdu statīvu, puķu podu u.c.), šķiroto materiālu presēšanas iekārtu, bio tualešu un komposta gatavošanas ierīču privātmājām tirdzniecību u.c.
- 82 Vides labiekārtošanas pakalpojumi ietver ainavas veidošanu, ziedu stādīšanu, soliņu uzstādīšanu, atkritumu laukumu ierīkošanu, bērnu laukumu ierīkošanu u.c. VPG sniedz plaša spektra teritorijas labiekārtošanas darbus, t.sk. iekšpagalmu bruģēšanu un asfalta ieklāšanu (arī remontu), bruģa mazgāšanu, koku un zaru zāģēšanu, sniega izvešanu, visa veida sīkus remontdarbus. Šādu pakalpojumu VPG galvenokārt sniedz pašvaldībās, nodrošinot vienotu un saskaņotu novada teritorijas ainavu.
- 83 Ņemot vērā, ka nav saskatāma būtiska ietekme uz konkurenci attiecīgajos tirgos (skatīt 162.rindkopu), KP konkrētā tirgus definīciju atstāj atvērtu.

IV APVIENOŠANĀS IETEKMES IZVĒRTĒJUMS

6. Ražošanas un būvniecības atkritumu savākšanas pakalpojuma tirgus

- 84 Saskaņā ar Ziņojumā norādīto pašlaik ražošanas atkritumu savākšanas pakalpojumus Clean R un VPG sniedz visā Latvijas teritorijā.

- 85 Ražošanas atkритumus var apsaimniekot komercsabiedrība, kas saņēmusi atbilstošu atļauju. Nav ierobežojumu ražošanas un būvniecības atkритumu apsaimniekošanas pakalpojumus sniegt visā Latvijas teritorijā, t.i., gan to pašvaldību, ar kurām noslēgts līgums par sadzīves atkритumu apsaimniekošanu, gan citu pašvaldību teritorijās.
- 86 Izvērtējot Lietas ietvaros iegūto informāciju, konstatējams, ka ražošanas (t.sk. būvniecības) atkритumu apsaimniekošanas tirgū darbojas komersanti, kuru pamatdarbība ir gan sadzīves atkритumu apsaimniekošana, gan citu pakalpojumu, piemēram, būvniecības pakalpojumu, sniegšana.
- 87 No atkритumu poligonu sniegtās informācijas¹⁷ secināms, ka lielu daļu ražošanas atkритumus poligonos nogādā ražošanas vai pakalpojumu sniedzēju uzņēmumi patstāvīgi bez atkритumu savācēju starpniecības. Lai poligonā nogādātu ražošanas (t.sk. būvniecības) atkритumus, nepieciešams noslēgt līgumu ar poligona apsaimniekotāju un saņemt atļauju atbilstošā atkритumu veida pārvadāšanai. Uzņēmumu, kas patstāvīgi poligonos nogādā ražošanas (t.sk. būvniecības) atkритumus, pamatdarbībai bieži ir nepieciešama A vai B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja, un minētie uzņēmumi, papildus saņemot atkритumu pārvadāšanai nepieciešamo atļauju, savas darbības rezultātā radītos atkритumus nogādā poligonā, neizmantojot atkритumu apsaimniekotāju sniegtos pakalpojumus. Izvērtējot Lietā iegūto informāciju, kā arī normatīvajā regulējumā noteikto, secināms, ka darbībai tirgū nepastāv būtiski ierobežojumi, ka darbība tirgū neprasa būtiskus kapitālieguldījumus. Ņemot vērā, ka nav saskatāmas būtiskas barjeras ienākšanai tirgū, ka pircēju pieprasījuma vara ir būtiska, secināms, ka apvienošanās būtiski nesamazinās konkurenci ražošanas un būvniecības atkритumu savākšanas pakalpojumu tirgū.

7. Sadzīves atkритumu savākšanas pakalpojumu tirgus

- 88 Saskaņā ar sadzīves atkритumu apsaimniekošanas poligonu apsaimniekotāju sniegto informāciju, sadzīves atkритumu apsaimniekošanas pakalpojumus laika periodā no 2010. – 2014.gadam visā Latvijas teritorijā sniedz vairāk nekā 40 apsaimniekotāji.
- 89 Komersanti un to tirgus daļas (%) pēc sadzīves atkритumu poligonos nodotā atkритumu apjoma redzamas tabulā Nr.1.¹⁸ Savukārt tabulā Nr.2 ir apkopota informācija par tirgus dalībnieku grupām un pašvaldību apsaimniekotājiem, kas darbojas uz *in-house*¹⁹ principa piemērošanas pamata.

¹⁷ Atbilstoši Atkритumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem ražošanas atkритumus apglabā sadzīves atkритumu poligonā, bet tos ražošanas atkритumus, kuri uzskatāmi par bīstamiem, - bīstamo atkритumu poligonā (AAL 20.panta desmitā daļa)

¹⁸ Sadzīves atkритumu poligonu apsaimniekotāju informācija

¹⁹ Atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 3.panta pirmās daļas 7.punktā noteiktajam *in-house* principam Publisko iepirkumu likumā noteiktās prasības nav jāpiemēro, ja pasūtītājs (pašvaldība) slēdz līgumu par tādas institūcijas (komercsabiedrības, kas sniedz sadzīves atkритumu savākšanas pakalpojumus un kura kapitāldaļu turētāja ir minētā pašvaldība) sniegtajiem pakalpojumiem, kura vienlaikus atbilst šādiem kritērijiem:

a) tā atrodas viena vai vairāku pasūtītāju pilnīgā kontrolē (šāda kontrole izpaužas kā tiesības ietekmēt kontrolē esošās institūcijas darbības būtiskus mērķus un lēmumus),

b) vismaz 80 procentus tās gada finanšu apgrozījuma veido konkrētu uzdevumu izpilde kontrolējošo pasūtītāju interesēs vai citu pasūtītāju interesēs, kurus kontrolē šo institūciju kontrolējošie pasūtītāji,

90 Izvērtējot tabulā Nr.2 esošo informāciju, secināms, ka apvienošanās rezultātā GK grupas uzņēmumu kopējā tirgus daļa ir ~40%, nākamā lielākā tirgus dalībnieka (ar tā saistītajiem uzņēmumiem) tirgus daļa ir ~20%, 13 tirgus dalībnieku tirgus daļa ir 1 – 5% katram, pārējo ~ 20 dalībnieku – ir būtiski zem 1%.

Tabula Nr.1

Lielāko atkritumu apsaimniekotāju tirgus daļas (%) sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tirgū Latvijā 2010.-2014.gadā

Apsaimniekotājs	2010	2011	2012	2013	2014
SIA „ZAAO”	(*) [5-10]	(*) [5-10]	(*) [5-10]	(*) [5-10]	(*) [5-10]
SIA „Jumis”**	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
Clean R	(*) [30-40]	(*) [30-40]	(*) [30-40]	(*) [20-30]	(*) [20-30]
SIA „Ventspils labiekārtošanas kombināts”	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
VPG	(*) [10-20]	(*) [10-20]	(*) [10-20]	(*) [10-20]	(*) [10-20]
SIA „Kurzemes ainava”***	(*) [5-10]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	-	-
SIA „Jelgavas komunālie pakalpojumi”	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Eko Kurzeme”***	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Eko Rīga”***	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [5-10]	(*) [1-5]	-
PS „Exto D”****	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
AS „Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums”	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [5-10]	(*) [5-10]	(*) [1-5]
SIA „Nordia”	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Ragn-Sells”****	(*) [<1]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Eko Latgale”	(*) [<1]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Vides serviss”	(*) [<1]	(*) [1-5]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [1-5]
SIA „Jēkabpils pakalpojumi”	-	-	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Olaines ūdens un siltums”	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „ALAAS”	-	-	-	(*)	(*)

c) tās kapitāla daļas vai akcijas pilnībā pieder pasūtītājiem, kas to kontrolē.

				[1-5]	[1-5]
SIA „Eko Baltia Vide”**	-	-	-	(*) [10-20]	(*) [10-20]
SIA „Ķilupe”	-	-	-	(*) [<1]	(*) [1-5]
SIA „Dobeles komunālie pakalpojumi”	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]
Kopā	82	83	84	85	86

* ar SIA „Jumis” noslēgts koncesijas līgums ar SIA „Eko Baltia Vide”

** Saskaņā ar Uzņēmuma reģistra informāciju:

- SIA „Eko Rīga” un SIA „Kurzemes ainava” vienīgais dalībnieks (100%) ir SIA „Eko Baltija”;
- SIA „Eko Kurzeme” un SIA „Eco Baltia Vide” vienīgais dalībnieks (100%) ir SIA „Eko Baltija Grupa”;
- SIA „Eko Baltija” 05.12.2013. pievienota pie SIA „Eco Baltia Grupa”, kuras vienīgais dalībnieks (100%) ir AS „Eco Baltia”. Tādējādi Konkurences likuma minētās komercsabiedrības uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku.

*** Saskaņā ar Uzņēmuma reģistra informāciju:

- SIA „Ragn-Sells” vienīgais dalībnieks ir Ragn-Sellsforetagen AB, ārvalsts organizācija (Zviedrija). Pilsabiedrības „Exto D” biedri ar tiesībām pārstāvēt atsevišķi ir SIA „Exto” un Ragn-Sellsforetagen AB.

Tabula Nr.2

Lielāko atkritumu apsaimniekotāju tirgus daļas (%) sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tirgū Latvijā 2010.-2014.gadā (apvienota saskaņā ar iepriekšējā tabulā esošo informāciju)

Apsaimniekotājs	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
VPG un Clean R	(*) [40-50]	(*) [40-50]	(*) [40-50]	(*) [30-40]	(*) [30-40]
SIA „Eko Baltia Vide” kopā	(*) [10-20]	(*) [10-20]	(*) [10-20]	(*) [10-20]	(*) [10-20]
PS „Exto D” un SIA „Ragn-Sells”	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
AS „Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums”	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [5-10]	(*) [5-10]	(*) [1-5]
SIA „Nordia”	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Eko Latgale”	(*) [<1]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Jēkabpils pakalpojumi”	-	-	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Ķilupe”	-	-	-	(*) [<1]	(*) [1-5]
Pašvaldību apsaimniekotāji, kas darbojas uz <i>in-house</i> pamata un kuru daļas konkrētajā tirgū pārsniedz 1%	15	16	16	17	15
Citi*	18	17	16	15	14

* atkritumu savācēji, kuru tirgus daļas nesasniedz 1%, kā arī komercsabiedrības, kas sadzīves atkritumu poligonos nogādājušas sadzīves atkritumus bez sadzīves atkritumu apsaimniekotāju pakalpojumu izmantošanas

91 Izvērtējot iepriekš minētajā tabulā esošo informāciju, secināms, ka:

- apvienotā tirgus dalībnieka tirgus daļa aptuveni divas reizes pārsniegs nākamā tirgus dalībnieka (SIA „Eko Baltia Vide”) tirgus daļu,

- divu (AS „Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums” un PS „Exto D”/SIA „Ragn-Sells”) tirgus dalībnieku tirgus daļas ir (*) [<10] % katram,

- kamēr pārējo četru tirgus dalībnieku, kas nav pašvaldībām piederoši apsaimniekotāji (darbība uz *in-house* pamata) tirgus daļa ir (*) % [$1-5$] % apmērā, kas kopumā KP ieskatā vērtējama kā nebūtiska.

- 92 Vērtējot apvienošanās ietekmi uz sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumu tirgu, KP ņēma vērā arī apstākli, ka daļā no Latvijas teritorijas sadzīves atkritumi tiek savākti, piemērojot *in-house* principu. Pašvaldības, kuru teritorijās sadzīves atkritumi tiek savākti, un apsaimniekotāji, kuri sadzīves atkritumus savāc, piemērojot minēto principu, ir norādījuši, ka tuvākajos 3–5 gados nemainīs kārtību, saskaņā ar kuru tiek izvēlēts sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumu sniedzējs (izņēmums ir Piejūras reģionā esošās pašvaldības, kas plāno izvēlēties apsaimniekotāja, kuru kapitāldaļu turētājas tās ir, pakalpojumus, kad beigsies šobrīd uz konkursa pamata noslēgtais līgums). Tā kā konkurence sadzīves atkritumu savākšanas operatoru starpā notiek tikai tajā Latvijas teritorijas daļā, kur sadzīves atkritumi tiek savākti uz iepirkuma konkursa rezultātā noslēgta līguma pamata, KP vērtēja konkurences situāciju minētajā Latvijas teritorijas daļā, vērtējumā neņemot vērā datus par tirgus dalībnieku, kas savāc sadzīves atkritumus uz *in-house* principa pamata, sadzīves atkritumu poligonos nodoto sadzīves atkritumu apjomu.
- 93 Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem, 2013.gadā Latvijā bija 2 012 647 iedzīvotāji²⁰, 67% no tiem dzīvoja to pašvaldību administratīvajās teritorijās, kurās sadzīves atkritumi tiek savākti uz konkursa pamata, un minētajās teritorijās tika savākts 76 % no kopējā 2013.gadā sadzīves atkritumu poligonos nodotā sadzīves atkritumu apjoma. Aprēķinot tirgus daļas saskaņā ar datiem par tirgus dalībnieku poligonos nodoto sadzīves atkritumu apjomu, KP ņēma vērā, ka 2013.gadā vismaz šādi sadzīves atkritumu savākšanas operatori²¹ vismaz šādu pašvaldību²² administratīvajās teritorijās sadzīves atkritumus savāca uz *in-house* principa pamata, minētos datus neattiecinot uz to sadzīves atkritumu poligonos nodoto

²⁰

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala_ikgad_iedz_iedzskaits/IS0140.px/table/tableViewLayout1/?r_xid=cdcb978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0

²¹ SIA „Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība”, SIA „Ludzas apsaimniekotājs”, SIA „Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība”, SIA „Preiļu saimnieks”, SIA „Kuldīgas komunālie pakalpojumi”, SIA „Rūpe”, SIA „ZAAO”, SIA „Madonas namsaimnieks”, SIA „Garkalnes komunālserviss”, SIA „Olaines ūdens un siltums”, SIA „Ventspils labiekārtošanas kombināts”, SIA „Pļaviņu komunālie pakalpojumi”, SIA „Vīgants”, SIA „Aizkraukles KUK”, SIA „Viesītes komunālā pārvalde”, SIA „Jelgavas komunālie pakalpojumi”, SIA „Jelgavas novada KU”, SIA „Auces komunālie pakalpojumi”, SIA „Vides Serviss”, SIA „Dobeles komunālie pakalpojumi”, SIA „Dzīvokļu komunālā saimniecība”

²² Rēzeknes pilsēta un novads, Ciblas novads, Kārsavas novads, Viļānu novads, Ludzas novads, Zilupes novads, Līvānu novads, Preiļu novads, Kuldīgas novads, Alūksnes novads, Apes novads, Baltinavas novads, Balvu novads, Madonas novads, Rugāju novads, Viļakas novads, Garkalnes novads, Saulkrastu novads, Olaines novads, Ventspils pilsēta, Aizkraukles novads, Krustpils novads, Salas novads, Pļaviņu novads, Viesītes novads, Varakļānu novads, Jelgavas pilsēta un novads, Auces novads, Bauskas novads, Dobeles novads, Iecavas novads, Valmiera, Alojas novads, Amatas novads, Beverīnas novads, Burtnieku novads, Cēsu novads, Kocēnu novads, Jaunpiebalgas, novads, Krimuldas novads, Limbažu novads, Līgatnes novads, Mazsalacas novads, Naukšēnu novads, Pārgaujas novads, Priekuļu novads, Raunas novads, Rūjienas novads, Salacgrīvas novads, Smiltenes novads, Strenču novads, Valkas novads, Vecpiebalgas novads

sadzīves atkritumu apjomu, saskaņā ar ko aprēķinātas sadzīves atkritumu savākšanas operatoru tirgus daļas uz iepirkuma konkursa rezultātā noslēgtā līguma pamata.

Tabula Nr.3

Lielāko sadzīves atkritumu apsaimniekotāju tirgus daļas (%) sadzīves atkritumu savākšanas tirgū Latvijas teritorijā 2013.gadā uz iepirkuma konkursa rezultātā noslēgtā līguma pamata

Apsaimniekotājs	Tirgus daļas (%)	Tirgus daļas (%) ²³
VPG un Clean R (kopā)	(*) [40-50]	(*) [50-60]
SIA „Eko Baltia Vide”, SIA „Kurzemes ainava”, SIA „Eko Kurzeme”, SIA „Eko Rīga” (kopā)	(*) [20-30]	(*) [10-20]
AS „Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums”**	(*) [5-10]	(*) [5-10]
SIA „Ragn-Sells” un PS „Exto D” (kopā)	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Jēkabpils pakalpojumi”	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Nordia”	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Eko Latgale”	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Ventspils labiekārtošanas kombināts”*	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Dova”	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Kilupe”	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Preiļu saimnieks”*	(*) [<1]	-
SIA „Alba”	(*) [1-5]	(*) [1-5]
Citi	(*) [5-10]	(*) [5-10]
Kopā:	100	100

* saskaņā ar datiem par savākto sadzīves atkritumu apjomu ārpus pašvaldību, kas ir SIA „Ventspils labiekārtošanas kombināts” un SIA „Preiļu saimnieks” kapitāldaļu turētājas, teritorijas. Savāktais sadzīves atkritumu apjoms minētajās teritorijās aprēķināts, komersanta kopējo sadzīves atkritumu poligonā nodoto apjomu proporcionāli attiecinot pret katrā no apsaimniekotajām teritorijām deklarēto iedzīvotāju skaitu

** saskaņā ar poligonu apsaimniekotāju sniegto informāciju, minētais uzņēmums sniedz pakalpojumus Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģionā, laika periodā no 2010.-2014.gadam nav darbojies citos reģionos. Pašlaik sniedz sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus Babītes novada Salas pagastā

- 94 Saskaņā ar iepriekš minēto, secināms, ka apvienošanās rezultātā apvienotā tirgus dalībnieka tirgus daļa sadzīves atkritumu savākšanas tirgū pārsniegs 50 %, kamēr nākamā lielākā tirgus dalībnieka (SIA „Eko Baltia Vide”) tirgus daļa ir (*) [20-30]% (nesasniedz pusi no apvienotā tirgus dalībnieka tirgus daļas), divu tirgus dalībnieku tirgus daļas ir (*) [<10] % (katram). Pārējo tirgus dalībnieku tirgus daļas nepārsniedz (*) [1-5] % katram, turklāt saskaņā ar lietā esošo informāciju tirgus dalībnieku, kuru tirgus daļas nepārsniedz 2 %, darbība raksturojama

²³ Tirgus daļas aprēķinātas, pamatojoties uz Lietā esošo informāciju, ka Piejūras atkritumu apsaimniekošanas reģionā esošās pašvaldības (Talsu, Tukuma) norādījušas, ka pēc līguma termiņa beigām ar konkursa kārtībā izvēlētu apsaimniekotāju tās sadzīves atkritumu savākšanu deleģēs/izvērtēs deleģējumu komercsabiedrībai (SIA „AAS „Piejūra”), kurā visas šajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā esošās 9 pašvaldības (izņemot vienu) ir kapitāldaļu turētājas.

kā reģionāla rakstura, jo minētie tirgus dalībnieki sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumus sniedz atsevišķu novadu administratīvajās teritorijās galvenokārt viena atkritumu apsaimniekošanas reģiona ietvaros²⁴. Gan minēto tirgus dalībnieku noslēgto līgumu skaits par sadzīves atkritumu savākšanu atsevišķu novadu administratīvajās teritorijās, gan uz šo līgumu pamata savākto sadzīves atkritumu apjoms norāda, ka šo tirgus dalībnieku rīcībā ir ierobežoti resursi, kas ierobežo to spēju sniegt sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumus plašākā teritorijā.

7.1. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas kārtība

- 95 Saskaņā ar normatīvajā regulējumā noteikto viena no pašvaldību autonomajām funkcijām ir organizēt iedzīvotājiem sadzīves atkritumu apsaimniekošanu. Lai minēto funkciju realizētu, pašvaldības izvēlas komercsabiedrību, kas veiks sadzīves atkritumu apsaimniekošanu konkrētās pašvaldības teritorijā.
- 96 Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas organizēšanā pašvaldības izmanto divus modeļus:
- a) izvēlas atkritumu apsaimniekotāju publiskā iepirkuma (konkursa) rezultātā,
 - b) slēdz līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurā kapitāla daļu turētājs ir attiecīgā pašvaldība, piemērojot Publiskā iepirkuma likuma 3.panta pirmās daļas 7.punktā noteikto regulējumu.²⁵
- 97 Gadījumā, ja sadzīves atkritumu apsaimniekotājs tiek izvēlēts iepirkuma rezultātā, konkurence atkritumu apsaimniekotāju starpā veidojas tikai iepirkuma konkursa norises laikā, kad apsaimniekotāji konkurē ar saviem izteiktajiem piedāvājumiem. Kad pašvaldība ir izvēlējusies sadzīves atkritumu apsaimniekotāju un noslēgusi ar to līgumu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu pašvaldības administratīvajā teritorijā, konkurence sadzīves atkritumu apsaimniekotāju starpā par pakalpojumu sniegšanu pašvaldības teritorijā nepastāv līdz noslēgtā līguma beigu termiņam un jauna iepirkuma konkursa izsludināšanai²⁶. Laika periods, kurā konkurence tirgus dalībnieku starpā konkrētas pašvaldības teritorijā nenotiek, ir atkarīgs no līguma darbības termiņa.
- 98 Konkurenci sadzīves atkritumu pakalpojumu tirgū ietekmē pašvaldības, kuras atkritumu apsaimniekotāju izvēlas iepirkuma rezultātā. No iepirkuma konkursa nolikumā ietvertajām

²⁴ SIA „Nordia” – Liepājas atkritumu apsaimniekošanas reģionā, SIA „Alba” – Malienas atkritumu apsaimniekošanas reģionā, SIA „Dova” – Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģionā, SIA „Eko Latgale” – Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas reģionā un Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģionā (viens līgums), SIA „Ķilupe” – Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģionā un Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģionā (viens līgums)

²⁵ Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 3.panta pirmās daļas 7.punktu likumu nepiemēro, ja pasūtītājs slēdz līgumu par tādas institūcijas veiktajiem būvdarbiem vai piegādēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, kura vienlaikus atbilst šādiem kritērijiem:

- a) tā atrodas viena vai vairāku pasūtītāju pilnīgā kontrolē (šāda kontrole izpaužas kā tiesības ietekmēt kontrolē esošās institūcijas darbības būtiskus mērķus un lēmumus),
- b) vismaz 80 procentus tās gada finanšu apgrozījuma veido konkrētu uzdevumu izpilde kontrolējošo pasūtītāju interesēs vai citu pasūtītāju interesēs, kuras kontrolē šo institūciju kontrolējošie pasūtītāji,
- c) tās kapitāla daļas vai akcijas pilnībā pieder pasūtītājiem, kas to kontrolē;

²⁶ Izņemot tos atkritumus, attiecībā uz kuru apsaimniekošanu atkritumu radītājs slēdzis līgumu ar apsaimniekotāju saskaņā ar AAL 18.panta desmitajā daļā noteikto

prasībām ir atkarīgs, cik un kuri sadzīves atkritumu apsaimniekotāji iesniegs piedāvājumus konkrētajam konkursam. Pretendentu skaits ir atkarīgs no vairākiem faktoriem, bet divi galvenie no tiem ir pašvaldības izvirzītās prasības, atbilstoši kurām jāsniedz pakalpojums, un apsaimniekotāja resursi (materiāli tehniskā bāze u.c.).

- 99 Pašvaldības, kas līgumus par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu slēdz ar sadzīves atkritumu apsaimniekotājiem, piemērojot Publisko iepirkuma likuma 3.panta pirmās daļas 7.punktā noteikto izņēmumu (*in-house* principu), izvēlas savā kontrolē esoša apsaimniekotāja sniegtos pakalpojumus bez publiskā iepirkuma konkursa rīkošanas. Pašvaldību, kas piešķir tiesības sniegt pakalpojumu savā kontrolē esošam atkritumu apsaimniekotājam, administratīvajās teritorijās konkurence sadzīves atkritumu apsaimniekotāju starpā nepastāv, jo ekskluzīvas tiesības sniegt sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu tiek piešķirtas bez konkursa. Minētās teritorijas ir slēgtas konkurencei, un tādējādi konkurence sadzīves atkritumu apsaimniekotāju starpā notiek tikai par pakalpojuma sniegšanu to pašvaldību teritorijās, kas atkritumu apsaimniekotāju izvēlas iepirkuma konkursa rezultātā.
- 100 Tādējādi no pašvaldību kā pakalpojuma pasūtītāja rīcības (veidot savu atkritumu apsaimniekošanas kapitālsabiedrību, iegādāties kapitāla daļas kādā atkritumu apsaimniekošanas kapitālsabiedrībā, rīkot iepirkuma konkursu, kā rezultātā uz noteiktu laiku noslēgt līgumu ar sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniedzēju), kā arī pakalpojuma sniegšanas noteikumiem, lielā mērā ir atkarīgs, kādā daļā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tirgus būs atvērts brīvai konkurencei un kāda būs tās intensitāte.

7.2. Pašvaldību viedoklis

- 101 KP noskaidroja pašvaldību kā pakalpojuma pircēja viedokli par apvienošanās ietekmi uz konkurenci, kā arī pašvaldības rīcību, izvēloties pakalpojuma sniedzēju, izmaiņām turpmāko 3–5 gadu laikā, t.sk. attiecībā uz pašvaldību plāniem iegādāties kapitāla daļas kādā no kapitālsabiedrībām, kas sniedz sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumus.
- 102 Atsevišķu pašvaldību ieskatā apvienošanās neietekmēs konkurences situāciju sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tirgū konkrētās pašvaldības teritorijā, bet ietekmēs valstī kopumā, jo samazināsies konkurence starp uzņēmējiem, savukārt no mazas konkurences lielākoties cieš patērētājs²⁷. Spēcīga atkritumu apsaimniekošanas kompānija var nodrošināt stabilu un konkurētspējīgu piedāvājumu. Rīgas domes pārstāvju ieskatā Rīgas pilsētas radītos sadzīves atkritumus apsaimnieko nelieli uzņēmumi²⁸, kuru savākto atkritumu apjomi ir nelieli un līdz ar to finansiālie ienākumi ir nepietiekoši, lai ieguldītu investīcijas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstībā. Optimāls risinājums Rīgas pilsētai būtu divi atkritumu apsaimniekotāji, no kuriem viens sniegtu pakalpojumus pilsētas labajā krastā, otrs – kreisajā krastā²⁹.

²⁷ Talsu novada pašvaldības 14.01.2015. vēstule Nr.12-11/228,

²⁸ Clean R, Vides pakalpojumu grupa, Eko Baltia Vide, Ragn-Sells

²⁹ Rīgas domes Mājokļu un Vides departamenta Vides pārvaldes 27.01.2015. vēstule Nr.DMV-15-1717-ap

- 103 Valmieras pašvaldība norādījusi, ka tā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma nodrošināšanai Valmieras pilsētā izmanto un izmantos savus resursus (ZAAO sniegtos pakalpojumus). Tādēļ konkurence par pakalpojuma sniegšanas tiesībām šajā teritorijā nepastāv. Tādējādi uzskata, ka apvienošanās neatstās nekādu ietekmi uz sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Valmieras pilsētā³⁰.
- 104 Dundagas, Engures, Jaunpils, Kandavas, Mērsraga, Rojas, Talsu un Tukuma novadu pašvaldības pēc šobrīd spēkā esošā līguma par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, kas noslēgts iepirkuma rezultātā, darbības termiņa beigām 2018.gadā, iespējams, mainīs esošo sadzīves atkritumu savākšanas modeli, bez konkursa kā sadzīves atkritumu apsaimniekotāju minēto pašvaldību teritorijās izvēloties SIA „AAS „Piejūra””, kur minētās pašvaldības ir kapitāldaļu turētājas.³¹
- 105 Pārējās pašvaldības tuvāko 3-5 gadu laikā neplāno mainīt esošo sadzīves atkritumu apsaimniekošanas modeli (atkritumu apsaimniekotāja izvēle uz iepirkuma konkursa vai *in-house* pamata), iegādājoties kāda atkritumu apsaimniekotāja kapitāla daļas .
- 106 Izvērtējot esošo sadzīves atkritumu pakalpojumu organizēšanas kārtību pašvaldībās (skatīt 7.1.nodaļu) un pašvaldību sniegto viedokli secināms, ka pašvaldības, kurās pakalpojumu nodrošina savs apsaimniekotājs, nemainīs apsaimniekotāja izvēles kārtību, ja vien nemainīsies normatīvais regulējums, un šo pašvaldību teritorijas būs slēgtas konkurencei. Tuvāko trīs gadu laikā iepriekš minētā teritorija varētu paplašināties, ja Piejūras reģionā esošās pašvaldības (skatīt 104.rindkopu) kā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniedzēju izvēlēties „savu” apsaimniekotāju. Tādējādi apvienošanās neietekmēs pašvaldības, kuras izvēlējušās savu apsaimniekotāju.

7.3. Apsaimniekotāju viedoklis

- 107 KP noskaidroja apsaimniekotāju kā pakalpojuma sniedzēju viedokli par apvienošanās ietekmi uz konkurenci, kā arī to rīcību (plāniem) tirgū turpmāko 3–5 gadu laikā.
- 108 Apsaimniekotāji, kuri sniedz sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus tikai tās pašvaldības teritorijā, kas kontrolē konkrēto apsaimniekotāju, norādījuši, ka apvienošanās neatstās nekādu ietekmi uz pašvaldībām, kurā konkrētais apsaimniekotājs sniedz pakalpojumus uz *in-house* principa pamata, jo par pakalpojumu sniegšanu tajās nenotiek konkurences cīņa³². Apsaimniekotāji, kas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus sniedz tikai savas pašvaldības administratīvajā teritorijā, uzskata, ka citi apsaimniekotāji tiem nav konkurenti par pakalpojumu sniegšanu šajā teritorijā.
- 109 Daļa apsaimniekotāju, kuru rīcībā esošie resursi ļauj sniegt pakalpojumus plašāk, nekā tikai vienas pašvaldības teritorijā, pakalpojumus sniedz teritorijās, kas robežojas ar to pašvaldību administratīvo teritoriju, kas ir konkrētā apsaimniekotāja kapitāla daļu turētāja. Šajos

³⁰ Valmieras pilsētas pašvaldības 20.01.2015. vēstule Nr.2.2.1.7/15/102,

³¹ Talsu novada domes 14.01.2015. vēstule Nr.12-11/228, Tukuma novada domes 22.01.2015. vēstule Nr.1-26/174/280,

³² ZAAO 15.01.2015. vēstule Nr.1-25/9

gadījumos (blakus esošajās pašvaldībās) pakalpojums tiek sniegts uz iepirkuma konkursa rezultātā noslēgta līguma pamata³³. Daļa apsaimniekotāju norāda, ka piedalīsies citu tuvāko pašvaldību rīkotajos iepirkumu konkursos, jo uzņēmuma rīcībā ir pietiekoši resursi.³⁴ Vienlaicīgi daļa apsaimniekotāju norāda, ka tie sniedz sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus tikai savas pašvaldības teritorijā, jo līdzšinējā pieredze rāda, ka tie nevar konkurēt ar lielo apsaimniekošanas kompāniju piedāvāto cenu. Lielo apsaimniekošanas kompāniju piedāvātās cenas ir ievērojami zemākas par, piemēram, SIA „Vides Serviss” sniegto pakalpojumu pašizmaksu, jo nav iespēju ievērojami palielināt apgrozījumu, kas ļautu samazināt piedāvāto pakalpojumu pašizmaksu³⁵, turklāt uzņēmumam nav pietiekošu resursu (transports un infrastruktūra) šādu papildus pakalpojumu nodrošināšanai³⁶. Ja uzņēmuma rīcībā ir apsaimniekojamajam sadzīves atkritumu apjomam atbilstošs tehniskais aprīkojums, netiek izslēgta piedalīšanās konkursos ārpus „savas” pašvaldības teritorijas³⁷.

110 Apsaimniekotāji norāda, ka (1) apvienošanās ietekmēs konkurences situāciju sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tirgū, nākotnē radot un nostiprinot dominējošo stāvokli, piemēram, piemērojot tādu apsaimniekošanas maksas cenu politiku, kas vērsts uz konkurentu izslēgšanu no tirgus, būtiski samazinot konkurenci konkrētajā tirgū³⁸. (2) Jo lielāks uzņēmums, jo lētāk varēs piedāvāt savus pakalpojumus, bet šādi uzņēmumi neiedziļinās konkrētās pašvaldības atkritumu apsaimniekošanas niansēs³⁹. (3) Ja uzņēmumam ir lielāka materiāltehniskā bāze un administratīvā kapacitāte, teorētiski tas spēj konkursā piedāvāt zemāku cenu un ātrus un specifiskus tehniskos risinājumus. Lielāks konkurents spēj veikt arī šķērssubsīdijas, lai kreditētu kādu no nerentablākajiem pakalpojumiem, līdz ar to piedāvājot zemāku cenu stratēģiski svarīgos iepirkumu konkursos⁴⁰. (4) Apvienošanās var ietekmēt mazos uzņēmējus iepirkumos, kur par kritērijiem nosaka lielus apjomus, tādēļ mazais uzņēmējs nevar piedalīties⁴¹.

111 Apsaimniekotāji, kas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus sniedz uz iepirkuma konkursa pamata, cieto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tirgū par konkurentu (t.sk. potenciālu) uzskata jebkuru komersantu, kam ir atbilstoša atkritumu apsaimniekošanas atļauja.

112 SIA „Eco Baltia vide” norāda, ka apvienošanās būtiski neietekmēs SIA „Eco Baltia vide” konkurences situāciju, tomēr atsevišķi ir vērtējama situācija Rīgas pilsētā, kur tuvākajā laikā tiek plānota publiskā iepirkuma procedūra. Apvienojoties minētajiem komersantiem, tiks

³³ SIA „Preiļu saimnieks” 02.02.2015. vēstule 1-6/29, PSIA „Ventspils labiekārtošanas kombināts” 20.01.2015. vēstule Nr.1-5/23

³⁴ SIA „Preiļu saimnieks” 02.02.2015. vēstule 1-6/29, SIA „Jumis” 21.01.2015. vēstule Nr.3-3/6, SIA „Jēkabpils pakalpojumi” 20.01.2015. vēstule Nr.14/1-9

³⁵ SIA „Vides serviss” 13.01.2015. vēstule Nr.01-13/7

³⁶ SIA „Kuldīgas komunālie pakalpojumi” 26.01.2015. Nr.01-06/60, SIA „Rūpe” 24.02.2015. vēstule Nr.1.11/18

³⁷ SIA „Ludzas apsaimniekotājs” 03.02.2015. vēstule Nr.1.9/68

³⁸ SIA „Preiļu saimnieks” 02.02.2015. vēstule 1-6/29

³⁹ SIA „Jēkabpils pakalpojumi” 20.01.2015. vēstule Nr.14/1-9

⁴⁰ SIA „Jumis” 21.01.2015. vēstule Nr.3-3/6

⁴¹ SIA „Alba” 20.01.2015. vēstule Nr.1-21/9

iegūts dominējošais stāvoklis, jo abu kopējā tirgus daļa būs lielāka nekā 70%, un iepirkumā apvienotais uzņēmums noteikti varēs piedāvāt vislabāko piedāvājumu⁴².

113 SIA „Eko Latgale” norāda, ka apvienojoties tiks iegūts dominējošs stāvoklis atkritumu apsaimniekošanas tirgū. Ja atkritumu apsaimniekošanas iepirkumā piedalīsies uzņēmums jau pēc apvienošanās, tie uzvarēs, jo spēs piedāvāt vislabāko cenu, jo abi uzņēmumi būs optimizējuši savus resursus un tos varēs daudz lietderīgāk izmantot: uzņēmumu rīcībā būs visa nepieciešamā informācija par otra uzņēmuma klientiem un to atkritumu apsaimniekošanas specifiku, līdz ar to šis apvienotais uzņēmums var izanalizēt papildus riskus, kas ietekmē cenas noteikšanu, nosakot izdevīgāko cenu. Ja pēc abu uzņēmumu apvienošanās iepirkumā uzvar apvienotais uzņēmums, tad uz vairākiem gadiem citiem uzņēmumiem vispār būs liegts sniegt atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus, kā rezultātā citi uzņēmumi būs spiesti pārtraukt savu saimniecisko darbību un piedalīties nākamajā iepirkumā. Kaut arī šo darbību rezultātā it kā varētu samazināties pakalpojuma cena, tomēr šīs apvienošanās rezultātā nostiprinās dominējošais stāvoklis un vispār tiks likvidēta konkurence atkritumu apsaimniekošanas tirgū, kā rezultātā ilgtermiņā cenas palielinātos. Šīs apvienošanās rezultātā šo uzņēmumu daļa var palielināties tik daudz, ka citu uzņēmumu saimnieciskā darbība un piedalīšanās vēlākā iepirkumā kļūs neiespējama.⁴³

114 Pēc apvienošanās izveidosies konkurētspējīgāks uzņēmums, kas iepirkumos varēs nodrošināt daudz augstāku atkritumu apsaimniekošanas prasību izpildi. Savas darbības sākumā samazinot pakalpojumu cenu un izstumjot no tirgus citus konkurentus, nākotnē izveidos bezkonkurences tirgu ar iespēju piedāvāt jebkādu pakalpojumu cenu⁴⁴.

115 Ja sagaidāmajā Rīgas pilsētas iepirkuma konkursā Clean R un VPG piedalīsies jau kā apvienots tirgus dalībnieks, tas 100% uzvarēs, jo spēs piedāvāt vislabāko cenu, jo abi uzņēmumi būs optimizējuši savus resursus un varēs tos lietderīgāk izmantot. Ja minētais iepirkuma konkurss notiktu pirms apvienošanās, arī citi uzņēmumi varētu piedāvāt konkurētspējīgu cenu un, iespējams, kādā Rīgas teritorijas daļā strādāt. Kaut arī apvienošanās rezultātā varētu samazināties pakalpojuma cena, tomēr šīs apvienošanās rezultātā nostiprinās dominējošais stāvoklis, ilgtermiņā cenām palielinoties. Šobrīd 100% uzņēmuma savāktā apjoma tiek savākti saskaņā ar AAL 18.panta desmitās daļas kārtībā noslēgtajiem līgumiem⁴⁵.

7.4. Apvienošanās ietekmes uz tirgu izvērtējums

116 Saskaņā ar KL 16.panta trešo daļu KP aizliedz apvienošanās, kuras rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence konkrētajā tirgū. Novērtējot apvienošanās, kur tirgus dalībnieks iegūst izšķirošu ietekmi pār savu konkurentu, ietekmi uz konkurenci pamatam var izmantot ES Komisijas Pamatnostādnes par horizontālo apvienošanās novērtēšanu saskaņā ar Padomes regulu par uzņēmumu koncentrāciju kontroli (2004/K 31/03) (turpmāk – Horizontālo apvienošanās vadlīnijas). Nekoordinēti konkurences

⁴² SIA „Eco Baltia Vide” 21.01.2015. vēstule Nr.10-26e

⁴³ SIA „Eko Latgale” 04.02.2015. vēstule Nr.02-171/2015

⁴⁴ SIA „DOVA” 05.02.2015. vēstule Nr.8-02/15

⁴⁵ Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums 10.03.2015. vēstule Nr. 01/174

riski galvenokārt ir saistīti ar to, vai apvienošanās rezultātā izšķirošās ietekmes ieguvējs (Clean R) likvidētu svarīgu konkurences spiedienu un apvienotais tirgus dalībnieks spētu rīkoties neatkarīgi no saviem konkurentiem, piegādātājiem un klientiem. Horizontālās apvienošanās vadlīnijas uzskaita vairākus faktorus, kuri var liecināt par nekoordinētu risku iestāšanos apvienošanās rezultātā. Zemāk sniegts vērtējums par katru no šiem faktoriem.

- Apvienošanās dalībniekiem ir augstas tirgus daļas

117 Apvienošanās rezultātā konkrētajā tirgū izveidosies spēcīgs tirgus līderis ar potenciālo tirgus daļu virs 40%. Apvienošanās dalībnieka kopējā tirgus daļa aprēķināta, ņemot vērā visu apsaimniekotāju savāktos sadzīves atkritumus. Vienlaikus no tabulas Nr.1 redzams, ka tirgus daļas apvienošanās dalībniekiem kopš 2010.gada kopā ir samazinājusies par (*). Savukārt tirgus daļas uz šī rēķina ir ieguvušas Eko Baltia grupa (*).

118 Lietā tika izvērtēts tirgus daļu sadalījums un sniegtā informācija par konkurences attīstību konkrētajā tirgū, izmantojot *Hirshmann-Herfindall* indeksu (turpmāk – HHI), kas ir plaši pielietojams rādītājs tirgus koncentrācijas analīzē. Horizontālo apvienošanās vadlīnijās noteikts, ja pēc apvienošanās HHI ir 1000 līdz 2000 un deltas koeficients ir zemāks par 250, vai apvienošanās gadījumā, kad HHI pēc apvienošanās ir augstāks par 2000 un deltas koeficients zemāks par 150, horizontālā apvienošanās parasti nerada bažas attiecībā uz konkurenci. Aprēķinot koncentrācijas līmeni no desmit lielāko tirgus dalībnieku tirgus daļām no 1.tabulas, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tirgū pirms apvienošanās HHI ir 1437, bet pēc apvienošanās HHI būtu 2069 (delta 632). Indeksa rādītāji neliecina par būtiski augstu koncentrāciju, taču tie pārsniedz Horizontālajās apvienošanās vadlīnijās norādīto robežšķirtni 2000, no kuras koncentrācija tiek uzskatīta par augstu. Vienlaicīgi jāņem vērā, ka HHI aprēķinā izmantoto tirgus daļu aprēķinā ņemts vērā arī tas sadzīves atkritumu apjoms, ko apsaimniekotāji savākuši pašvaldībās, kurās piešķirtas ekskluzīvas tiesības sniegt pakalpojumu uz *in-house* pamata. Tādēļ koncentrācijas rādītāji pieaug, ja ņem vērā tikai to atkritumu apjomu, kurš savākts teritorijās, kas ir atvērtas konkurencei (skatīt 93.rindkopu).

- Apvienošanās dalībnieki ir cieši konkurenti

119 Saskaņā ar Horizontālajās apvienošanās vadlīnijās noteikto tirgus dalībnieki ir cieši konkurenti, ja to piedāvātie produkti ir tuvi aizstājēji no pieprasījuma puses. No kvalitātes viedokļa apsaimniekošana no pieprasījuma puses atšķiras galvenokārt ar atkritumu savākšanas grafiku. Tādējādi visi tirgus dalībnieki piedāvā tuvus aizstājējproduktus un savstarpēji izdara līdzvērtīgu konkurences spiedienu. Tomēr saskaņā ar grozījumiem AAL 18.panta pirmās daļas redakcijā to plānots papildināt ar nosacījumu, ka par piedāvājuma izvēles kritēriju nosakāms saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums⁴⁶. Tādējādi perspektīvā par vērtēšanas kritēriju nebūs uzskatāma tikai cena, konkurence tirgus dalībnieku starpā veidosies saskaņā ar kritēriju, kur tirgus dalībnieku skaitam var būt ietekme uz konkurences intensitāti.

⁴⁶ Likumprojekts "Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā" (34/Lp12), [http://titania.saeima.lv/LIVS12/SaeimaLIVS12.nsf/webAll?SearchView&Query=\(\[Title\]=*atkritumu*\)&SearchMax=0&SearchOrder=4](http://titania.saeima.lv/LIVS12/SaeimaLIVS12.nsf/webAll?SearchView&Query=([Title]=*atkritumu*)&SearchMax=0&SearchOrder=4)

- Klientiem ir ierobežotas iespējas nomainīt piegādātājus

120 Klientu iespējas pārslēgties uz citu piegādātāju var tikt vērtētas no diviem aspektiem – pārslēgšanās (izmaksu) barjeras un alternatīvu piegādātāju esamība.

121 Attiecībā uz pirmo aspektu KP nav konstatējusi, ka pastāvētu klientiem finansiālas barjeras pakalpojuma sniedzēju maiņas gadījumos. Faktiski piegādātāju maiņa tirgū ir novērojama, piemēram, pašvaldību iepirkumu rezultātā vai pāriešana uz *in-house* principa piemērošanu. Ierobežojums klientam nomainīt piegādātāju izriet no līguma termiņa, kas parasti svārstās 3-5 gadu ietvaros. Taču šī perioda laikā, jo īpaši, lielākajiem klientiem (pašvaldībām) līgumi neparedz iespēju apsaimniekotājam vienpusēji paaugstināt cenas un pastāv citi līgumiski nosacījumi, kas pasargā to intereses līguma laikā. Jāņem vērā, ka normatīvais regulējums paredz iespēju slēgt līgumus arī privātās un publiskās partnerības kārtībā, un šajā gadījumā līguma termiņš nedrīkst pārsniegt 20 gadus, kas uzskatāms par laika posmu, kurā tirgus dalībnieki savā starpā nekonkurē ilgtermiņā⁴⁷.

122 Savukārt attiecībā uz alternatīvu piegādātāju esamību jānorāda, ka apvienošanās gadījumā bez apvienotā tirgus dalībnieka klientiem Latvijas teritorijā pārsvarā būs iespēja izvēlēties starp nelielajiem apsaimniekotājiem vai SIA „Eko Baltia Vide”.

- Maz ticams, ka apvienošanās dalībnieku konkurenti varētu palielināt jaudas cenu celšanas gadījumā

123 Ņemot vērā Eco Baltia grupas finansiālo lielumu, nepastāv pamats uzskatīt, ka šis tirgus dalībnieks būtu ierobežots palielināt savas jaudas īsā laika posmā cenu celšanās gadījumā. Tas izdara konkurences spiedienu uz apvienoto tirgus dalībnieku, atturot to no cenu celšanas. Taču vienlaikus šādas iespējas ir mazākā mērā pieejamas citiem lielāka izmēra konkurentiem, jo īpaši, kurus kontrolē pašvaldības, jo to darbība ārpus attiecīgo pašvaldību teritorijas ar likumu ir ierobežotas līdz 20% no kopējiem ieņēmumiem. Attiecīgi šo tirgus dalībnieku iespējas palielināt jaudas ir ierobežotas. Tāpat ierobežoti palielināt savas jaudas ir tirgus dalībnieki, kurus nekontrolē pašvaldības un kuru tirgus daļas ir nelielas (piemēram, SIA „Ķilupe”, SIA „Eko Latgale”).

124 Tā kā pašvaldībai piederošu apsaimniekotāju darbība ārpus attiecīgo pašvaldību teritorijas ar likumu ir ierobežotas līdz 20%⁴⁸ no kopējiem ieņēmumiem un tikai atsevišķi pašvaldībai piederoši apsaimniekotāji piedalās konkursos ārpus savas pašvaldības teritorijas, pašvaldības apsaimniekotāju ietekme uz konkurences situāciju Latvijas teritorijas daļā, kurā sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumu sniedzējs tiek izvēlēts iepirkuma konkursa rezultātā, ir vērtējama kā nebūtiska.

⁴⁷ Saskaņā ar Lietā esošo informāciju, šobrīd šāda veida līgumi attiecībā uz sadzīves atkritumu savākšanu nav slēgti. Rīgas domes Mājokļu un Vides departaments 27.01.2015. vēstulē norādījis, ka ir uzdots sagatavot pētījumu par privātās-publiskās partnerības līguma slēgšanas iespējām un tā seku izvērtējumu. Saskaņā ar Rīgas domes Mājokļu un vides komitejas 05.03.2015. sēdes protokolā Nr.46 norādīto, komiteja ir lēmusi: pieņemt par pamatu sadzīves atkritumu apsaimniekošanai Rīgas pilsētā – sadzīves atkritumu apsaimniekošana notiek, piemērojot privāto un publisko partnerību

⁴⁸ Publisko iepirkumu likuma 3.panta pirmās daļas 7.punkta b) apakšpunkts

125 Izejot no tirgus vairākām mazajām privātajām sabiedrībām, bet pašvaldību sabiedrībām apsaimniekojot tikai „savās” pašvaldībās radītos sadzīves atkritumus, prognozējams, ka Latvijas teritorijas daļā (kur pašvaldībām nav savu apsaimniekotāju) galvenokārt darbosies šobrīd lielākie tirgus dalībnieki SIA „Eco Baltia Vide”, SIA „Ragn Sells” un apvienošanās gadījumā GK grupa.

- Apvienotais tirgus dalībnieks spētu ierobežot konkurentu darbības paplašināšanos

126 Visizplatītākie gadījumi, kad viens tirgus dalībnieks var ierobežot sava konkurenta darbības paplašināšanos, veidojas, kad pirmais kontrolē izejmateriālu piegādi vai citu pakalpojumu, kas ir būtisks saimnieciskajai darbībai konkrētā tirgū. VPG šobrīd būvē iepriekš nešķirotu cieto sadzīves atkritumu šķirošanas rūpnīcu, kuras pakalpojumus varētu izmantot tā konkurenti. Vērtējums par šī pakalpojuma savstarpējo saistību un ietekmi uz konkurentu konkurētspēju pēc apvienošanās ir sniegts šī lēmuma 8.nodaļā.

- Apvienošanās likvidē būtisku konkurences spēku

127 VPG apgrozījums 2013.gadā bija 8,3 milj. EUR. VPG sniedz dalīti nevākto un dalīti vākto mazgabarīta cieto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus Rīgā, Ķekavas novadā, Stopiņu novadā, Carnikavas novadā, Priekules novadā, Gulbenes novadā un Ērgļu novadā. Šobrīd VPG bāzes ārpus Rīgas darbojas Jūrmalā un Tukumā, kas primāri saistāms ar VPG sniegtajiem teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojumiem. Tāpat ierīkota bāze Gulbenes pilsētā, lai apkalpotu Gulbenes novadu, kur VPG ir ieguvis tiesības apsaimniekot atkritumus. VPG ir atkritumu šķirošanas centrs Rīgā, kurā otrreizēji izmantojamais materiāls tiek šķirotis pa frakcijām to tālākai realizācijai.

128 VPG ir viens no lielākajiem uzņēmumiem, tam līdzvērtīgs (bez apvienošanās dalībnieka Clean R) ir vēl tikai viens uzņēmums. Visi šie uzņēmumi aktīvi piedalās pašvaldību konkursos un savstarpēji konkurē; apvienošanās rezultātā tiktu likvidēts būtisks konkurences spēks, atstājot tikai vienu efektīvu konkurentu.

Kompensējošā pirktspēja

129 Sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojuma lielākie pircēji ir pašvaldības, kas konkursa rezultātā izvēlas pakalpojumu sniedzēju. Pašvaldība konkursa rezultātā noslēdz līgumu, kurā noteikti pakalpojuma kvalitatīvie un kvantitatīvie rādītāji, konkrēta cena, par kādu pakalpojums jāsniedz visā pašvaldības teritorijā uz līguma darbības laiku. Līguma darbības laikā apsaimniekotājam nav iespēju palielināt cenu, samazināt pakalpojuma kvalitāti. Ja pircēju (pašvaldību) neapmierina sniegto pakalpojumu kvalitāte, līgumu var lauzt, rīkot jaunu iepirkuma konkursu. Vienlaikus pašvaldībai ir jānodrošina vides prasību un pakalpojuma nepārtrauktības ievērošana, tāpēc tā nevar izbeigt līgumiskās attiecības tad, kad tā vēlas, bet tikai pēc atkārtota konkursa rezultātā noslēgta līguma ar citu apsaimniekotāju. Rezultātā pašvaldības nevar viegli mainīt apsaimniekotāju, tādēļ pircēja kompensējošā pirktspēja vērtējama kā ierobežota. Sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumu pircēji ir arī komersanti, kas slēdz līgumus ar sadzīves atkritumu apsaimniekotājiem AAL 18.panta desmitās daļas kārtībā. Minētajiem komersantiem ir būtiskas iespējas samērīgā termiņā izvēlēties citu pakalpojumu sniedzēju, ja esošais apsaimniekotājs palielina cenu (t.sk. var

izvēlēties pašvaldības izvēlētā apsaimniekotāja pakalpojumus), tomēr saskaņā ar iespējamo AAL 18.panta desmitās daļas izslēgšanu no likuma, komersantu kompensējošā pirktspēja vērtējama kā nebūtiska⁴⁹.

Iekļūšana tirgū

130 Jaunu tirgus dalībnieku iekļūšana tirgū vērtējama kā sarežģīta, jo tirgus dalībnieki, kas darbojas tirgū uz *in-house* pamata, ne tikai saglabās savas tirgus daļas, bet, iespējams, arī palielinās. Latvijas tirgus lielums, konkurences apstākļu neesamība daļā Latvijas teritorijas un iespējamā teritorijas, kurā norisināsies konkurence iepirkuma konkursa laikā, samazināšanās nākotnē (Piejūras atkritumu apsaimniekošanas reģionā ietilpstošās pašvaldības, iespējams, izmantos apsaimniekotāja, kurā tās ir kapitāldaļu turētājas, pakalpojumus) potenciāli samazina jaunu tirgus dalībnieku vēlēšanos ienākt tirgū, kurā var konkurēt ierobežotā ģeogrāfiskā teritorijā. Tādējādi varbūtība jaunu tirgus dalībnieku ienākšanai tirgū vērtējama kā zema. Par papildu šķērslī jaunu uzņēmumu iekļūšanai tirgū uzskatāms apstāklis, ka, pēc apvienošanās apvienotajam tirgus dalībniekam uzvarot lielā skaitā konkursu, tirgū jau esošajiem apsaimniekotājiem veidosies jaudas pārpalikumi. Tādējādi iekļūšana sadzīves atkritumu savākšanas tirgū nav vērtējama kā rentabla, jo tirgus ir piesātināts.

Normatīvā regulējuma ietekme

131 Publiskā iepirkuma procedūra rada barjeru jaunu tirgus dalībnieku ienākšanai tirgū, jo tirgū nav iespēju ienākt laikā, kad pašvaldībām ir spēkā esoši līgumi ar citu sadzīves atkritumu apsaimniekotāju, kā arī neuzvarot iepirkuma konkursā par pakalpojumu sniegšanu konkrētas pašvaldības teritorijā. Saskaņā ar plānotajiem grozījumiem AAL 18.panta septītās daļas redakcijā, maksimālo termiņu, uz kādu konkursa rezultātā pašvaldība var slēgt līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu tās administratīvajā teritorijā, paredzēts pagarināt līdz 7 gadiem⁵⁰ pašreiz esošo 5 gadu vietā, kas vērtējams kā papildu slogs konkurences intensitātei un šķērslis jaunu tirgus dalībnieku ienākšanai tirgū.

132 AAL 18.panta desmitās daļas iespējamā izslēgšana pilnībā izslēgs konkurenci sadzīves atkritumu apsaimniekošanā ne tikai tajās teritorijās, kur apsaimniekošana tiek veikta uz *in-house* pamata, bet arī pārējās teritorijās uz iepirkuma konkursa rezultātā noslēgtā līguma darbības laiku. Minētās normas izslēgšana radīs papildu slogu sadzīves atkritumu apsaimniekotājiem, kuri iepirkumu konkursos nav uzvarējuši, kā rezultātā tiem samazinās pakalpojumu sniegšanas apjoms un apgrozījums, jo nebūs iespēju sniegt sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus ārpus ar pašvaldībām noslēgto līgumu ietvara. Pašvaldības rīkotā konkursa apmērs pieaugs, kas rada lielāku interesi iegūt pasūtījumu, jo no tā ir atkarīgs, vai apsaimniekotājs vispār spēs darboties atkritumu apsaimniekošanas tirgū. Tomēr jāņem vērā, ka, neiegūstot pašvaldību pasūtījumus, apsaimniekotāji var izlemt atstāt tirgu, tādēļ ilgtermiņā apsaimniekotāju skaits samazināsies.

⁴⁹ Likumprojekts "Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā" (34/Lp12)

⁵⁰ Likumprojekts "Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā" (34/Lp12)

133 Nepieciešamība saņemt atļaujas atbilstošo apsaimniekošanas darbību veikšanai nav uzskatāma par būtisku barjeru.

134 Kā šķērslis ienākšanai tirgū vērtējami nepieciešamie kapitālieguldījumi tehnikas un nepieciešamā aprīkojuma iegādei, kā arī augstas nenovēršamās izmaksas, jo ieguldījumu atdeve ir atkarīga no uzvaras pašvaldību konkursos.

Efektivitāte

135 Apvienošanās radīs ieguvumu pircējiem, jo resursu konsolidācijas rezultātā iespējams samazināsies pakalpojuma cena. Tomēr ieguvumi var būt īslaicīgi, jo 132.rindkopā norādīto iemeslu dēļ apsaimniekotāju skaits kopumā samazināsies un mazināsies konkurences spiediens uz cenu. Lai gan Ziņojumā nav norādīts, ka pastāvētu līdzvērtīgas alternatīvas apvienošanās procesam, lai saglabātu efektivitātes ieguvumu, ar apvienošanas radītie apjoma un mēroga ekonomijas ieguvumi nav uzskatāmi par būtiskiem un ir iegūstami ar tirgus daļas palielināšanos, ko var panākt arī konkurences veidā.

7.5. Ietekme Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģionā

136 Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju, Rīgā 2010.–2013.gadā savākti 15–20% no Latvijā kopā savāktā nebīstamo atkritumu (sadzīves un ražošanas) atkritumu apjoma un ~ 30 % no tirgus, kas atvērti konkurencei.

137 Saskaņā ar iepriekš šajā Ziņojumā norādīto, apvienotā tirgus dalībnieka (Clean R un VPG) tirgus daļa pēc apvienošanās sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tirgū Latvijas teritorijā varētu pārsniegt (*) [40-50]%, kā arī teritorijās, kuras ir atvērtas konkurencei, (*) [50-60]%. KP ieskatā atsevišķi būtu jāvērtē arī apvienošanās ietekme uz konkurenci, apsaimniekojot sadzīves atkritumus Pierīgas reģionā, kur apvienotā tirgus dalībnieka tirgus daļa var sasniegt (*) [70-80]% (skatīt tabulu Nr.4).

Tabula Nr.4

Sadzīves atkritumu apsaimniekotāju īpatsvars (%) Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģionā 2010.-2014.gadā (saskaņā ar poligonā „Getliņi EKO” nodoto atkritumu apjomu)

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
SIA „ZAAO”	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]
SIA „Ragn-Sells”	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Jumis”	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Vidzemes Serviss”	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]
SIA „SSD”	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]
Clean R	(*) [50-60]	(*) [50-60]	(*) [40-50]	(*) [40-50]	(*) [40-50]
SIA „Kīlupe”	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [1-5]	(*) [1-5]

VPG	(*) [10-20]	(*) [10-20]	(*) [20-30]	(*) [10-20]	(*) [10-20]
SIA „Eco Baltia Vide”	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [5-10]	(*) [10-20]
SIA „Baltic Eko Group”	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]
SIA „Eko Kurzeme”	(*) [<1]	(*) [1-5]	(*) [<1]	(*) [1-5]	(*) [<1]
SIA „Eko Rīga”	(*) [5-10]	(*) [5-10]	(*) [5-10]	(*) [1-5]	(*) [<1]
PS „Exto D”	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
SIA „Garkalnes komunālserviss”	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]
SIA „Mārupes komunālie pakalpojumi”	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]	(*) [<1]
SIA „Olaines ūdens un siltums”	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]	(*) [1-5]
Citi ⁵¹	(*) [5-10]	(*) [5-10]	(*) [5-10]	(*) [5-10]	(*) [5-10]

Clean R un VPG (kopā)	(*) [70-80]	(*) [70-80]	(*) [60-70]	(*) [60-70]	(*) [60-70]
SIA „Eco Baltia Vide” un saistītie uzņēmumi (kopā)	(*) [5-10]	(*) [10-20]	(*) [10-20]	(*) [10-20]	(*) [10-20]

138 Saskaņā ar iepriekšējā tabulā esošo informāciju, apvienošanā iesaistīto tirgus dalībnieku kopējais īpatsvars Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģiona teritorijā pēc apvienošanās varētu būt robežās no 60 % līdz 70 %, kamēr nākamā lielākā tirgus dalībnieka īpatsvars ir mazāks par 20 %. Tādējādi apvienošanās rezultātā GK grupa var iegūt dominējošo stāvokli sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tirgū Pierīgas reģionā.

139 Ziņojuma izvērtēšanas laikā Rīgas pilsētā nav izsludināts iepirkuma konkurss sadzīves atkritumu apsaimniekotāja izvēlei, un tādējādi secināms, ka minētais konkurss tiks izsludināts pēc KP lēmuma Lietā pieņemšanas.

140 Saskaņā ar Rīgas domes saistošajiem noteikumiem, Rīgu plānots sadalīt trīs daļās, katrā no tām rīkojot atsevišķu iepirkuma konkursu un izvēloties apsaimniekotāju. Kā Rīgas dome norādījusi savā vēstulē, optimāls risinājums Rīgai būtu divi apsaimniekotāji – katrs savā Daugavas krastā⁵², tādējādi potenciāli nav izslēdzams, ka Rīga, veicot grozījumus Rīgas domes saistošajos noteikumos, tiks sadalīta divās zonās, katrā no tām rīkojot atsevišķu iepirkuma konkursu, savukārt Rīgas domes Mājokļu un vides komiteja 05.03.2015. ir lēmusi,

⁵¹ Saskaņā ar SIA „Getliņi EKO” sniegto informāciju tās ir personas, kas sadzīves atkritumus poligonā nogādājušas, neizmantojot sadzīves atkritumu apsaimniekotāja sniegtos pakalpojumus, piemēram, SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”, SIA „Rīgas Ūdens”, VAS „Latvijas Dzelzceļš” reģionālais iecirknis, AS „Ceļu pārvalde” u.c.

⁵² Rīgas domes Mājokļu un Vides departamenta Vides pārvaldes 27.01.2015. vēstule Nr.DMV-15-1717-ap)

ka sadzīves atkritumu apsaimniekošana Rīgas pilsētā notiek, piemērojot privāto un publisko partnerību, uzdodot Mājokļu un vides departamentam veikt sagataves darbus šī principa ieviešanai.

- 141 Vērtējot Lietā saņemto informāciju kopumā, secināms, ka apsaimniekotājiem, kuru tirgus daļa cieto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu tirgū Latvijā nepārsniedz 5 %, varētu pietrūkt kapacitātes, lai iesniegtu piedāvājumu/-us Rīgas rīkotajā/-os iepirkuma konkursā/-os, un nepieciešamā kapacitāte, lai minētajā/-os konkursā/-os piedalītos (bez apvienotā uzņēmuma) varētu būt SIA „Eco Baltia Vide”, kuras savāktais atkritumu apjoms Pierīgas reģionā šobrīd ir vairāk kā 4 reizes mazāks nekā Clean R un VPG kopā.
- 142 Tā kā Clean R un VPG, apvienojot resursus, veidosies būtiska tirgus spēja, pastāv varbūtība, ka Rīgas domes iepirkuma konkursā par sadzīves atkritumu savākšanu Rīgas pilsētā par uzvarētāju tiek atzīts apvienotais tirgus dalībnieks, ar kuru tiek slēgts līgums par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Rīgas teritorijā uz 3–5 gadiem (iepirkuma konkursa rezultātā) vai 20 gadiem (privātās publiskās partnerības rezultātā). Noslēdzot līgumu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Rīgā uz 20 gadiem, piemērojot privāto un publisko partnerību, Clean R un VPG apvienotajam uzņēmumam būs potenciāli lielākas iespējas nostiprināt tirgus varu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas konkrētajā tirgū Latvijā.

8. Atkritumu sagatavošanas apglabāšanai pakalpojuma tirgus Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģionā

- 143 Saskaņā ar normatīvajā regulējumā noteikto sadzīves atkritumu sagatavošanas apglabāšanai pakalpojumu var sniegt gan sadzīves atkritumu poligona apsaimniekotājs, gan jebkurš cits komersants, ja tas ir saņēmis atbilstošu atļauju, tomēr praksē to nodrošina poligoni.
- 144 Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai, Clean R un VPG veic dalīti vāktos sadzīves atkritumu šķirošanu, bet minēto pakalpojumu nesniedz citiem komersantiem, t.i., šķiro tikai tos dalīti vāktos sadzīves atkritumus, kas savākti ģeogrāfiskajās teritorijās, kurās minētie komersanti sniedz konkrēto pakalpojumu.
- 145 Apvienošanā iesaistītais tirgus dalībnieks plāno ienākt atkritumu sagatavošanas apglabāšanai tirgū, sniedzot minēto pakalpojumu Pierīgas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģiona poligona „Getliņi EKO” teritorijā, tāpēc konkrētās apvienošanās ietvaros ir vērtējama atkritumu apglabāšanas pakalpojumu sniegšana Pierīgas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģiona teritorijā.
- 146 Saskaņā ar KP rīcībā esošo informāciju minētā atkritumu apsaimniekošanas reģiona teritorijā arī citi komersanti (piemēram, SIA „Eco Baltia Vide”, SIA „Dīlers”) plāno būvēt sadzīves atkritumu šķirošanas rūpnīcas, t.sk. dalīti vāktos sadzīves atkritumu šķirošanas rūpnīcu, tomēr minēto rūpnīcu projekti vēl ir saskaņošanas stadijā⁵³.
- 147 Lielākā daļa no Pierīgas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģionā savāktajiem un SIA „Getliņi EKO” apsaimniekotajā sadzīves atkritumu poligonā apglabātajiem atkritumiem

⁵³ Ziņojumā sniegtā informācija

ir radīta un savākta Rīgas pilsētas teritorijā. Rīgas pilsētas teritorijā savākto atkritumu sagatavošanu apglabāšanai potenciāli iespējams veikt arī ārpus SIA „Getliņi EKO” apsaimniekotā poligona teritorijas, tomēr saskaņā ar Rīgas domes noteikto visi Rīgas pilsētas teritorijā savāktie nešķirotie sadzīves atkritumi ir nogādājami SIA „Getliņi EKO” apsaimniekotajā poligonā, izņēmums ir pieļaujams gadījumā, ja atkritumu apsaimniekotājs nodrošina tādu atkritumu apsaimniekošanas darbību veikšanu ar nešķirotajiem sadzīves atkritumiem pirms to apglabāšanas, kuras garantē augstāku vides aizsardzības mērķu sasniegšanas pakāpi⁵⁴. Tādējādi secināms, ka kritērijs, lai Rīgas pilsētas teritorijā savāktie nešķirotie atkritumi sagatavošanai apglabāšanai netiktu nogādāti SIA „Getliņi EKO” apsaimniekotajā poligonā, ir augstāku vides prasību nodrošināšana no cita tirgus dalībnieka puses, sniedzot sagatavošanas apglabāšanai pakalpojumu.

- 148 Ņemot vērā minēto, potenciāli visi Rīgas pilsētas teritorijā savāktie nešķirotie sadzīves atkritumi tiks nogādāti SIA „Getliņi EKO” apsaimniekotajā poligonā, kurā sagatavošanu apglabāšanai veiks apvienošanā iesaistītais tirgus dalībnieks VPG. Noteikums, ka Rīgas pilsētas teritorijā savāktie nešķirotie sadzīves atkritumi ir nogādājami SIA „Getliņi EKO” apsaimniekotajā poligonā, piešķirs VPG tirgus varu sagatavošanas apglabāšanai pakalpojuma tirgū.
- 149 Sadzīves atkritumu poligona īpašnieks vai apsaimniekotājs nodrošina, ka attiecīgajā poligonā sadzīves vai ražošanas atkritumi tiek sagatavoti apglabāšanai vai pieņem apglabāšanai sagatavotus atkritumus, ja attiecīgajā poligonā netiek veikta sadzīves atkritumu sagatavošana apglabāšanai⁵⁵. To pašvaldību administratīvajās teritorijās, kuras atrodas attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā, radītos sadzīves atkritumus apglabā tikai attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona sadzīves atkritumu poligonā vai nodod tos attiecīgajās pārkraušanas stacijās. Pašvaldība slēdz līgumu ar šā poligona apsaimniekotāju par tās administratīvajā teritorijā savākto sadzīves atkritumu apglabāšanu⁵⁶.
- 150 Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju 24.10.2013. VPG noslēdza līgumu ar SIA „Getliņi EKO” par iepriekš nešķirotu cieto sadzīves atkritumu šķirošanas rūpnīcas būvniecību, kuras darbību plānots uzsākt līdz 2015.gada novembrim. Minētajā rūpnīcā pēc SIA „Getliņi EKO” pasūtījuma un par minētajā līgumā noteikto samaksu, ko veiks SIA „Getliņi EKO”, VPG sniegs SIA „Getliņi EKO” iepriekš nešķirotu cieto sadzīves atkritumu sagatavošanas apglabāšanai pakalpojumu.
- 151 Šķirošanas rūpnīcas jauda būs vairāk nekā 200 000 tonnas gadā, kas šobrīd neapstrādāti tiek apglabāti poligonā. Visi Pierīgas reģionā savāktie sadzīves atkritumi ir jānogādā SIA „Getliņi EKO” apsaimniekotajā sadzīves atkritumu poligonā, kur to priekšapstrādi pēc šķirošanas rūpnīcas darbības sākuma, veiks VPG. Plānots, ka apglabāšanai poligonā nonāks 10 % no kopējā savāktā sadzīves atkritumu apjoma, pārējie 90% tiks nodoti reģenerācijai un pārstrādei.

⁵⁴ Rīgas domes 17.12.2013. saistošo noteikumu Nr.90 „Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas saistošie noteikumi” 35.punkts

⁵⁵ AAL 22.panta trešā daļa

⁵⁶ AAL 21.panta pirmā daļa

152 Saskaņā ar Ziņojumā norādīto un SIA „Getliņi EKO” un VPG līgumā esošajiem nosacījumiem konstatējams, ka Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģionā savāktie nešķirotie sadzīves atkritumi sākotnēji tiks nogādāti SIA „Getliņi EKO”, kļūstot par SIA „Getliņi EKO” īpašumu, pēc tam tie tiks nogādāti VPG šķirošanas rūpnīcā, lai veiktu to sagatavošanu apglabāšanai. Saskaņā ar SIA „Getliņi EKO” un VPG noslēgtā līguma nosacījumiem, VPG sniegs pakalpojumu SIA „Getliņi EKO”, neslēdzot tiešos līgumus ar sadzīves atkritumu apsaimniekotājiem, kas SIA „Getliņi EKO” apsaimniekotajā poligonā nogādās savāktos nešķirotos sadzīves atkritumus. Tādējādi, lai arī visi Pierīgas reģionā savāktie sadzīves atkritumi tiks nogādāti VPG šķirošanas rūpnīcā, un VPG, iespējams, atradīsies dominējošā stāvoklī sagatavošanas apglabāšanai pakalpojuma tirgū Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģionā, VPG nebūs tiešas ietekmes uz apsaimniekotājiem, kas nodarbojas ar sadzīves atkritumu savākšanu Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģionā, savukārt sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifu, kurā saskaņā ar normatīvajā regulējumā noteikto, ir jāietver arī sagatavošanas apglabāšanai izmaksas, apstiprina SPRK⁵⁷.

9. No atkritumiem atdalīto otrreizējo materiālu tirdzniecības tirgus

153 Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju, ar no atkritumiem atdalīto otrreizējo materiālu tirdzniecību nodarbojas gan Clean R, gan VPG.

154 Lai veiktu tirdzniecību ar no atkritumiem atdalītajiem otrreizējiem materiāliem, nepieciešams reģistrēties Valsts vides dienestā.⁵⁸ Nepieciešamība reģistrēties nav vērtējama kā būtiska barjera ienākšanai tirgū, jo, lai reģistrētos, jānorāda informācija par komersanta nosaukumu, juridisko adresi u.c., kā arī informācija par atkritumu veidu (atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus), ar kuru atkritumu tirgotājs vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieks paredzējis veikt minētās darbības.

155 Kā secināts 66.rindkopā, no atkritumiem atdalīto otrreizējo materiālu tirdzniecības tirgus ir plašāks nekā Latvija, tādēļ Latvijas uzņēmumi konkurē arī ar uzņēmumiem ārpus Latvijas. Līdz ar to secināms, ka apvienošanās būtiski nesamazinās konkurenci tirgū.

10. Nekustamā īpašuma pārvaldīšanas pakalpojuma un ēku un teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojuma tirgus

156 Apvienošanās rezultātā GK grupā iesaistīto uzņēmumu tirgus daļa nekustamā īpašuma apsaimniekošanas pakalpojumu tirgū Latvijas teritorijā pēc apvienošanās nepalielināsies⁵⁹.

⁵⁷ Tarifu par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonā nosaka likumā „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” paredzētajā kārtībā (AAL 40.pants), Tarifa par atkritumu apglabāšanu poligonos, tostarp, iekļauj izmaksas, kas saistītas ar atkritumu sagatavošanu apglabāšanai (AAL 41.panta pirmā daļa)

⁵⁸ Atkritumu tirgotājs vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieks pirms attiecīgo darbību uzsākšanas reģistrējas Valsts vides dienestā. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā Valsts vides dienests reģistrē atkritumu tirgotājus un atkritumu apsaimniekošanas starpniekus, kā arī kārtību, kādā atkritumu tirgotāji un atkritumu apsaimniekošanas starpnieki sniedz informāciju Valsts vides dienestam par veiktajām darbībām ar atkritumiem, un šīs informācijas saturu. (AAL 12.¹ pants)

⁵⁹ Konkurences padomes 28.03.2014. lēmums Nr.19, <http://www.kp.gov.lv/files/pdf/IIVEQi6pnR.pdf>

- 157 Nekustamā īpašuma apsaimniekošanas tirgū darbojošos lielāko (pēc apgrozījuma) tirgus dalībnieku tirgus daļas (ja tādas tiktu noteiktas, pamatojoties uz datiem par uzņēmumu apgrozījumu) ievērojami pārsniedz GK grupā iesaistīto uzņēmumu tirgus daļu.
- 158 Ēku un teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojumu sniegšanas uzsākšanai nepieciešams iegādāties (vai iznomāt) pakalpojumu sniegšanai nepieciešamās iekārtas, inventāru, tīrīšanas un mazgāšanas līdzekļus u.c. Ņemot vērā ēku un teritoriju uzkopšanas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamos speciālos resursus, nav saskatāmas būtiskas barjeras ienākšanai tirgū. Ēku un teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojumu pircēji ir fiziskās personas, komersanti, valsts un pašvaldību iestādes. Pircējiem ir iespēja viegli un ātri mainīt pakalpojumu sniedzēju, vienlaikus izmantot vairāku komersantu sniegtos pakalpojumus, ņemot vērā to piedāvāto pakalpojumu cenu un kvalitāti, tādēļ pircēju ietekme ir būtiska.
- 159 Ņemot vērā, ka nav saskatāmas būtiskas barjeras ienākšanai tirgū, ka pircēju pieprasījuma vara ir būtiska, secināms, ka apvienošanās būtiski nesamazinās konkurenci nekustamo īpašumu pārvaldīšanas un ēku un teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojumu tirgū.

11. Vides labiekārtošanas iekārtu tirdzniecība un labiekārtošanas pakalpojumu tirgus

- 160 Apvienošanās rezultātā nostiprināsies apvienotā tirgus dalībnieka pozīcija vides produktu tirdzniecības un vides labiekārtošanas pakalpojumu sniegšanas tirgū, jo minēto pakalpojumu sniegšana ir cieši saistīta, turklāt minēto pakalpojumu integrācijas rezultātā veidosies dažādu resursu ekonomija, lai klientiem sniegtu ekonomiski izdevīgāku un kvalitatīvāku pakalpojumu.
- 161 Nav saskatāmas būtiskas barjeras ienākšanai abos saistītajos tirgos. Pircējiem ir iespēja viegli un ātri mainīt pakalpojumu sniedzēju, vienlaikus izmantot vairāku komersantu sniegtos pakalpojumus, ņemot vērā to piedāvāto pakalpojumu cenu un kvalitāti, tādēļ pircēju ietekme ir būtiska.
- 162 Ņemot vērā, ka nav saskatāmas būtiskas barjeras ienākšanai tirgū, ka pircēju pieprasījuma vara ir būtiska, secināms, ka apvienošanās būtiski nesamazinās konkurenci vides produktu tirdzniecības un vides labiekārtošanas pakalpojumu sniegšanas tirgū.

V KP SECINĀJUMI

- 163 Ņemot vērā iepriekš minēto, KP secina, ka apvienošanās:
1. būtiski nesamazinās konkurenci, neizveidojot vai nenostiprinot apvienotā tirgus dalībnieka dominējošo stāvokli:
 - ražošanas atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu tirgū,
 - no atkritumiem atdalīto otrreizējo materiālu tirdzniecības pakalpojumu tirgū,
 - nekustamā īpašuma pārvaldīšanas pakalpojumu un ēku un teritoriju tīrīšanas un uzkopšanas pakalpojumu tirgū,
 - vides labiekārtošanas iekārtu tirdzniecības un labiekārtošanas pakalpojumu tirgū,

2. būtiski samazinās konkurenci sadzīves atkritumu savākšanas tirgū, jo:

1) konkurence sadzīves atkritumu savācēju starpā norisinās tikai daļā Latvijas teritorijas, un teritorija, kurā pakalpojumi tiek sniegti konkurences apstākļos, samazināsies,

2) paredzēts aizliegums atkritumu radītājiem, kas ir atbrīvoti no dabas resursu nodokļa samaksas, brīvi izvēlēties un noslēgt līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, minēto pakalpojumu pakļaujot pašvaldības iepirkumiem un pašvaldības izvēlētam apsaimniekotājam (18.panta desmitās daļas izslēgšana no AAL),

3) apvienotais tirgus dalībnieks pēc apvienošanās iegūs ievērojamu tirgus daļu, kas būtiski pārsniedz nākamā lielākā tirgus dalībnieka tirgus daļu konkrētajā tirgū,

4) konkurence notiek tikai pašvaldību izsludināto iepirkuma konkursu ietvaros. Periods, kurā tirgus ir slēgts konkrētajā pašvaldībā, var būt līdz 7 gadiem⁶⁰, kā rezultātā iespējama tirgus dalībnieku skaita samazināšanās, jo īpaši attiecībā uz nelielajiem apsaimniekotājiem, kuri pakalpojumus galvenokārt sniedz noteikta atkritumu apsaimniekošanas reģiona ietvaros, tiem aizejot no tirgus. Nelielajiem tirgus dalībniekiem var pietrūkt resursu pakalpojuma nodrošināšanai pašvaldībām (jo īpaši lielākajām) nepieciešamajā apjomā. Ja sadzīves atkritumu apsaimniekotājs neuzvar pašvaldības iepirkuma konkursā, tam pašreiz iespējama alternatīva – sniegt pakalpojumus saskaņā ar AAL 18.panta desmitajā daļā noteikto, savukārt to izslēdzot, šī iespēja apsaimniekotājiem tiek liegta, kā rezultātā tie var būt spiesti atstāt tirgu,

5) apvienošanās gadījumā konkurence starp efektīviem tirgus dalībniekiem samazināsies. Tādējādi apvienošanās var nākt par sliktu patērētājam, jo, samazinoties apsaimniekotāju skaitam, apvienošanā iesaistītais tirgus dalībnieks, ņemot vērā tā pozīciju tirgū, ilgtermiņā var palielināt sniegto pakalpojumu cenas. Paliekot tirgū diviem efektīviem tirgus dalībniekiem, samazinās arī pašvaldības kā pircēja vara, jo, situācijā, kad pašvaldība nav apmierināta ar sniegto pakalpojumu kvalitāti un tā vēlas lauzt līgumu ar esošo pakalpojumu sniedzēju, nākamā izsludinātā konkursa ietvaros konkurence var būtiski vājināties, ja no minētajiem tirgus dalībniekiem tajā piedalās tikai viens,

6) konkurence notiek pašvaldības iepirkumā, un pašvaldība nevarēs ietekmēt tirgus dalībnieku paaugstinātu cenu konkurences trūkuma iepirkumā dēļ. Pēc iespējas lielāka apsaimniekotāju skaita un tādējādi spēcīgākas konkurences saglabāšana ilgtermiņā patērētāju interesēs prevalē pār iespējamiem īstermiņa patērētāju ieguvumiem, ko iespējams varēs nodrošināt apvienotais tirgus dalībnieks resursu ietaupījuma rezultātā. KP ieskatā Clean R pēc būtības jau šobrīd ir lielākais sadzīves atkritumu apsaimniekotājs un var nodot patērētājiem efektivitātes ieguvumus, tādēļ ieguvums patērētājiem no Clean R un VPG apvienošanās var nebūt būtisks.

164 Tādējādi, pamatojoties uz KL 16.panta trešajā daļā noteikto un ņemot vērā iepriekš minēto, KP secina, ka apvienošanās, ar kuru SIA „Vides investīcijas” iegūst izšķirošu ietekmi SIA „ZMK investīcijas”, ir aizliedzama attiecībā uz sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumu tirgu.

⁶⁰ Likumprojekts “Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā” (34/Lp12)

VI APVIEŅOŠANĀS DALĪBNIEKA PIEDĀVĀTIE SAISTOŠIE NOTEIKUMI

- 165 KP 17.03.2015. ar vēstuli Nr.427 „Paziņojums par lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanu lietā Nr.2579/14/7.3.2./10 „Par SIA „Vides investīcijas” un SIA „ZMK investīcijas” apvienošanu”, iepazīšanos ar lietu un viedokļa izteikšanu” informēja Ziņojuma iesniedzēju par apvienošanās darījuma ietekmi uz konkurenci konkrētajos tirgos, kā arī norādīja, ka atbilstoši KP vēstulē norādītajiem secinājumiem, apvienošanās darījums būtu aizliedzams saskaņā ar KL 16.panta trešo daļu, jo apvienošanās rezultātā var tikt būtiski samazināta konkurence sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumu tirgū.
- 166 KP 26.03.2015. saņēma Ziņojuma iesniedzēja 24.03.2015. vēstuli „Sakarā ar 2015.gada 17.marta paziņojumu Nr.427 par lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanu lietā Nr.2579/14/7.3.2./10 „Par SIA „Vides investīcijas” un SIA „ZMK investīcijas” apvienošanu”, iepazīšanos ar lietu un viedokļa izteikšanu”, kurā Ziņojuma iesniedzējs cita starpā norādīja, ka to pamata mērķis attiecībā uz konkrēto apvienošanu nav iegūt visu VPG sadzīves atkritumu savākšanas biznesu, bet gan pamatā tās pārējos darbības virzienus, par kuru pārņemšanu Paziņojumā KP iebildumus nebija izteikusi.
- 167 Saskaņā ar KL 16.panta trešo daļu KP konstatējot, ka apvienošanās rezultātā var rasties vai nostiprināties dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski ierobežota konkurence konkrētajā tirgū, var noteikt saistošos noteikumus, kuri novērš apvienošanās negatīvās sekas uz konkurenci.
- 168 Ievērojot, ka apvienošanās būtiski samazinās konkurenci sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumu tirgū, KP uzskata, ka ir jānosaka saistošie noteikumi, ar kuriem tiek samazināti apvienošanās radītie riski konkurencei.
- 169 Iesniedzējs piedāvāja konkrētus nosacījumus, kas novērš KP konstatētos riskus attiecībā uz konkurenci sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumu tirgū. Izvērtējot piedāvātos saistošos noteikumus, KP secina, ka tie mazinās apvienošanās negatīvās sekas konkurencei, vienlaikus nodrošinot saistošo noteikumu ievērošanu.
- 170 Ņemot vērā iesniegtos saistošos noteikumus, kā arī ievērojot pārējo ieinteresēto pušu, t.sk. pašvaldību un atkritumu radītāju intereses, KP uzskata par pamatotu atbalstīt un noteikt saistošos noteikumus, atbilstoši kuriem pēc tam, kad SIA „Vides investīcijas” iegūs savā īpašumā 100% SIA „ZMK investīcijas” pamatkapitāla daļas, VPG reorganizācijas ceļā saskaņā ar Komerclikuma noteikumiem no VPG nodala VPG cieto sadzīves atkritumu savākšanas biznesu (turpmāk – Atdalāmā CSA daļa) atsevišķā sabiedrībā ar ierobežotu atbildību, kuras 100% daļu ieguvējā GK un SIA „Vides investīcijas” neīsteno izšķirošu ietekmi, savukārt VPG viss pārējais bizness (aktīvi, darbinieki un manta) nonāk Ziņojuma iesniedzēju kontrolē un var tikt pievienota SIA „Clean R”. Reorganizācija veicama 10 mēnešu laikā no dienas, kad KP pieņēmusi lēmumu par atļauju SIA „Vides investīcijas” iegūt savā īpašumā 100% SIA „ZMK investīcijas” pamatkapitāla daļas. Reorganizācijas termiņu var pagarināt gadījumā, ja rodas no Ziņojuma iesniedzējiem neatkarīgi šķēršļi reorganizācijas pabeigšanai minētajā termiņā.

171 Vienlaikus, ņemot vērā Lietā konstatētos apstākļus konkrētajos tirgos, kā arī apvienošanās dalībnieku iesniegtos priekšlikumus par saistošajiem noteikumiem, KP konstatē, ka apvienošanās, ievērojot apvienošanās dalībniekiem noteiktos saistošos noteikumus, ir atļaujama.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Konkurences likuma 6.panta pirmās daļas 4.punktu, 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu un otrās daļas 1.punktu un 16.panta trešo daļu un Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr.800 „Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos” 37.punktu, Konkurences padome

nolēma:

Atļaut SIA “Vides investīcijas” un SIA “ZMK investīcijas” apvienošanos, SIA “Vides investīcijas” iegūstot izšķirošu ietekmi SIA “ZMK investīcijas” un SIA “Vides pakalpojumu grupa” un noteikt apvienošanās dalībniekiem saistošos noteikumus, kuros paredzētos pienākumus un nosacījumus izpildot, apvienošanās ir uzskatāma par tādu, kuras rezultātā nevar tikt ievērojami kavēti, ierobežota un deformēta konkurence konkrētajos tirgos:

1. 10 (desmit) mēnešu laikā no dienas, kad KP pieņēmusi lēmumu par atļauju SIA „Vides investīcijas” iegūt savā īpašumā 100% (simts procenti) SIA „ZMK investīcijas” pamatkapitāla daļas, SIA „Vides pakalpojumu grupa” (turpmāk – VPG) reorganizācijas ceļā jāatdala VPG cieto sadzīves atkritumu savākšanas bizness (turpmāk – Atdalāmā CSA daļa) atsevišķā sabiedrībā ar ierobežotu atbildību, kuras 100% (simts procenti) daļu ieguvējā *G.K.* un SIA „Vides investīcijas” neīsteno izšķirošu ietekmi, savukārt VPG viss pārējais bizness (aktīvi, darbinieki un manta) nonāk Iesniedzēju kontrolē un var tikt pievienots SIA „Clean R” (turpmāk – Reorganizācija). Reorganizācija veicama saskaņā ar Komerclikuma noteikumiem. Reorganizācijas termiņu var pagarināt gadījumā, ja rodas no Iesniedzējiem neatkarīgi šķēršļi Reorganizācijas pabeigšanai minētajā termiņā,

2. Atdalāmā CSA daļa galvenokārt sastāv no attiecīgiem aktīviem, mantas un darbiniekiem, kā arī visiem VPG līgumiem, kas noslēgti par cieto sadzīves atkritumu savākšanu, kā arī līgumiem ar piegādātājiem, kas nepieciešami saimnieciskās darbības cieto sadzīves atkritumu savākšanas jomā nodrošināšanai, tajā skaitā, attiecīgajiem nomas līgumiem. Visi pārējie VPG aktīvi un manta netiek paturēti Atdalāmajā CSA daļā un tos Iesniedzēji var pārņemt no dienas, kad SIA „Vides investīcijas” iegūst savā īpašumā 100% (simts procenti) SIA „ZMK investīcijas” pamatkapitāla daļas, kā arī tie var tikt pievienoti SIA „Clean R”. Šie VPG aktīvi un manta galvenokārt sastāv no VPG šķirošanas centra, kas atrodas Spilves ielā, Rīgā, ražošanas atkritumu konteineriem un automašīnām, ielu tīrīšanas automašīnām un aprīkojuma, cita autotransporta, traktortehnikas, teritoriju tīrīšanas un labiekārtošanas instrumentiem un aprīkojuma, atsevišķa auto remonta aprīkojuma, VPG preču/pakalpojumu zīmes vai tiesības lietot nosaukumu „Vides pakalpojumu grupa”, attiecīgo klientu līgumiem, attiecīgajiem darbiniekiem, atsevišķu telpu, kas nav saistītas ar Atdalāmajā CSA daļā

paturamo biznesu, nomas tiesībām un citiem aktīviem, mantas un darbiniekiem. Iesniedzējiem ir pienākums nodrošināt, ka Atdalāmā CSA daļa patur tos aktīvus, kas nepieciešami VPG cieto sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumu sniegšanai tādā apjomā, kādā VPG sniedza šos pakalpojumus pirms Reorganizācijas un kas tiks iekļauti zemāk minētajā Atdalāmajā CSA daļā paturamo aktīvu, mantas un darbinieku sarakstā un ka Iesniedzēji līdz Reorganizācijas pabeigšanai šos aktīvus nepārņem no Atdalāmās CSA daļas.

3. 3 (trīs) mēnešu laikā no dienas, kad SIA „Vides investīcijas” iegūst savā īpašumā 100% (simts procenti) SIA „ZMK investīcijas” pamatkapitāla daļas, Iesniedzējiem jāstāda precīzs Atdalāmajā CSA daļā paturamo aktīvu, mantas un darbinieku saraksts, kā arī reorganizācijas plāns un jāiesniedz to KP apstiprināšanai, pēc tam, kad minēto sarakstu ir pārbaudījuši Iesniedzēju izvēlēta un KP apstiprināta no Iesniedzējiem neatkarīga trešā persona (fiziska persona) ar profesionālām spējām komercdarbībā (turpmāk – Lietpratējs) un rakstveidā secinājusi, ka minētais saraksts satur visus aktīvus, kas nepieciešami VPG cieto sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumu sniegšanai tādā apjomā, kādā VPG sniedza šos pakalpojumus pirms Reorganizācijas. Lietpratējam ir tiesības prasīt paskaidrojumus no Iesniedzējiem saistībā ar minēto sarakstu. Lietpratēja darbu apmaksā Iesniedzēji, pamatojoties uz viņu starpā noslēgta līguma noteikumiem.

4. Iesniedzējiem ir pienākums līdz Reorganizācijas pabeigšanai neveikt nekādas darbības, kuras var tikt uzskatītas par Atdalāmās CSA daļas saimnieciskās darbības ietekmēšanu jebkādā formā, kā arī nodrošināt, ka starp Iesniedzējiem un Atdalāmo CSA daļu nenotiek informācijas apmaiņa par saimnieciskās darbības veikšanu. Izņēmumi no šajā punktā minētajiem pienākumiem pieļaujami, ja tas nepieciešams VPG darbības atbilstības tiesību aktu prasībām nodrošināšanai, VPG dalībnieku sapulces kompetencē esošo jautājumu izlemšanai vai Reorganizācijas veikšanai.

5. Lietpratējs arī uzrauga Reorganizācijas gaitu un Iesniedzējiem ir pienākums nodrošināt, ka Lietpratējam ir iespēja darboties neatkarīgi un pilnvērtīgi veikt augstākminētos uzdevumus. Reorganizācijas laikā KP ir tiesības pieprasīt no Iesniedzējiem informāciju par Reorganizācijas gaitu un iepazīties ar dokumentiem saistībā ar Reorganizāciju. 2 (divu) nedēļu laikā pēc Reorganizācijas noslēgšanas Iesniedzējiem ir pienākums informēt KP par Reorganizācijas pabeigšanu un saistošo noteikumu izpildi, iesniedzot attiecīgus dokumentus, kas apliecina Reorganizācijas noslēgšanos. 2 (divu) nedēļu laikā pēc Reorganizācijas noslēgšanas Lietpratējs iesniedz KP noslēguma ziņojumu par Reorganizācijas gaitu un pabeigšanu.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu, Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija